Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 37 (3519). | Сешанба, 21 февраль 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

„ЧИМКЕНТСТРОЙ" ПОЕЗДИ

«Чимкентстрой» қурилиш поезди бинокорлари барча қардош қурувчилар билан ёнма-ён туриб, зилзила оқибатларини тугатишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар ҳозир бир қанча кўпқаватли турар-жойларни бунёд этишяпти. Бу уйлар бирин-кетин фойдаланишга топширилмоқда.

Меҳри дарё бинокорлар айни вақтда 964 ўринли ўрта мактаб биноси қурилишини кундан-кунга тезлаштиришяпти. И. Анорқулов, Х. Пўлатов, Н. Ҳошимов ўртоқлар сингари қалби олов, лабзи ҳалол қурувчилар смена нормасини 200 процентдан бажариб, ҳамкасбларига ҳар томонлама ўрнак бўлмоқдалар. Улар янги мактаб биносини биринчи сентябргача фойдаланишга топширишга аҳд қилишди. Азаматлар, албатта, бу аҳднинг уддасидан чиқадилар. Уларнинг шу кунлардаги ғайрат-шижоатга тўла меҳнатлари бунга шубҳа қолдирмайди.

М. УСМОНОВ.

140 ХИЛ МОДЕЛДА

«Қизил тонг» фирмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари беш йилликнинг иккинчи йили планини ошириб бажариш учун енг шимариб меҳнат қилмоқдалар.

Юбилей йили мусобақасида чеварлардан шаҳар Советининг депутати Жаҳон Абдусатторова, Ҳамида Ниёзова, Нафиса Исроилова, Ленин район Советининг депутати Наташа Межиксва ва бошқа ўйлаб меҳнатсеварлар ишда ажойиб намуналар кўрсатишяпти.

Корхона коллективи январь ойи ишлаб чиқариш планини муваффақиятли адо этди. Чеварлар бу йил анча юксак марралар белгилашган. Йиллик планни 29 декабргача бажариш, қўшимча 4,5 минг дона пальто тикиш, маҳсулот таннархини камайтириш эвазига 20 минг сўм тежаш, иқтисод қилинган материаллар ҳисобига 1700 та пальто тикиш, ишлаб чиқаришга 140 та янги моделни жорий этишга аҳд қилишган.

Ж. МАҲМУДОВ.

ОКТЯБРГА БАҒИШЛАНГАН СУҲБАТЛАР

18 февралда республика пойтахтида Октябрга бағишланган докладлар қилина бошлади. Бу докладлар Совет давлатининг юбилейига бағишланган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида саноат корхоналари ва шаҳар муассасаларининг кўпдан-кўп вакиллари тўпландилар.

Кечани Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари С. Р. Расулов очди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинча миллий сиёсатининг тантанаси тўғрисида доклад қилди.

Докладдан сўнг йиғилганларга «Милтиқли киши» кинофильми кўрсатилди.

Шаҳар меҳнаткашларининг зўр қизиқишига сазовор бўлаётган Октябрга бағишланган докладларни шаҳар партия комитети билан шаҳар ижроия комитетининг совети ўтказмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, атоқли олимлар докладлар қиладилар. Коммунистга хос бўлган ленинча иш-чанлик ва принципиаллик тўғрисида, КПСС XXIII съезди қарорларига мувофиқ Советларнинг хўжалик ва маданий қурилишдаги ролининг ошганлиги ҳақида, Ўзбекистонда Совет ҳокимияти йилларида экономика, фан ва маданиятнинг яшнаши тўғрисида, республика саноат корхоналари партия ташкилотларининг тажрибаси ҳақида, идеологик ишларнинг ленинча принципларини янада ривожлантириш тўғрисида докладлар қилинади.

Ҳар бир докладдан сўнг бадиий ва ҳужжатли фильмлар кўрсатилади. Тингловчиларнинг Улуғ Октябрь революцияси қатнашчилари билан учрашувлари бўлади.

(ЎзТАГ).

Суратларда: (чапда) Залнинг умумий кўриниши (ўнгда) «қизил гвардиячилар» ва «матрослар» Октябрь ўқуви қатнашчиларини қарши олишмоқда.

А. Палехов фотолари.

ОДЕССА САБЗАВОТЧИЛИГИНИНГ СИРИ

ҚАРДОШЛАР ТАЖРИБАСИДАН

Тошкентлик агроном И. Скворцов яқинда Одесса шаҳри ва унинг атрофидаги хўжаликларда бўлиб, сабзаваткорларнинг ҳамда савдо ходимларининг илғор иш тажрибасини ўрганиб қайтди. Қуйида шу ҳақда ҳикоя қилинади.

АҲАРГА борган кунимоқ йил ўн икки ой дўконлардан аримайдиган Одесса сабзавотининг сирини билиб олишга қизиқдим. Бу ерда ҳар бешта магазиннинг биттасига кирсангиз, албатта янги узиб келтирилган сабзавотларга кўзингиз тушади. Тўғри, уларнинг ассортименти қишда ёздагидек бўлмайди. Лекин, ҳарҳолда одессаликлар қишда ҳам, ёзда ҳам сабзавотни бозордан эмас, дўкондан олишади. Шунга одатланиб қолишган.

Сабзавот дўконларига кирсангиз, оғзингиз очилиб қолади. Ичи шинам қилиб безатилган, ҳаммаёқ чип-чиннидай, Дўконга сабзавот маҳсулотлари биздагидек лой-пойлигича эмас, топ-тоза қилиб ювиб келтирилади. Сабзавот магазинларининг витриналари ҳам ранг-баранг қилиб безатилади. Бу магазинларни гастроном ёки кондитер магазинларидан фарқ қилиш қийин. Ҳатто шундай магазинлар ҳам борки, унинг бир бўлимида шоколад, бир бўлимида колбаса сотилса, бир бўлимида... картошка ва карам сотилади. Шоколад сотувчи ҳам, картошка сотувчи ҳам оппоқ халат кийиб олган. Фақат сабзавот сотувчининг фарқи шундаки, у резина қўлқоп кийиб олади.

Бир магазинга кириб ҳайратда қолдим: витринада оқ карам ҳам, рангли карам ҳам турибди, биргина сабзининг уч-тўрт хил нави, редисканинг икки-уч хил нави, пиёзнинг йигирмадан ортиқ нави бор. Кўкатларни айтмайсизми, истаганингизни топа оласиз.

Кўпинча сабзавот магазинларида радио орқали шундай эълонларни ҳам эшитиб қоласиз: «Чоршанба куни келсангиз, савдода патиссон бўлади», «Янаги ҳафтадан бошлаб янги узилган бодринг билан савдо қиламиз»...

Энди сабзавотнинг нархларига келганимизда, ёзни қўяверинг-у, қишда ҳам жуда арзон. Масалан, карамнинг бир килосини 8 тийиндан тортиб 20 тийингача, сабзини 10—12 тийинга, редискани 15—18 тийинга, шолғом ва турпни 5 тийинга, шўрвага солинадиган бир ўрам кўкатни ҳам 5 тийинга олишингиз мумкин.

Шаҳарда бозор ҳам бор. Лекин, у ерда нархни чайқовчилар эмас, колхоз дўконлари белгилайди. Шаҳарни ихтисослаштирилган колхоз ва совхозлар сабзавот билан таъминлайди.

Область сабзавот ва сутчилик совхозлари тресги агрономия бўлимининг бошлиғи Иван Абрамович Долматовнинг айтишига кўра, илгарилари Одессада ҳам қиш ойларида сабзавот дўконлари ё бекитиб қўйилар, ёки турли хил консервалар билан савдо қилинарди. Ёз ойларида ҳам савдо-сотиқ кўнгилдагидек бўлмасди. Бозорда эса чайқовчилар сабзи-пиёзларни ошиқча нархда сотишарди.

Одесса шаҳрини сабзавот билан йил бўйи қониқарли равишда таъминлаш бундан 7—8 йил муқаддам жуда яхши йўлга қўйилди. Илгарилари сабзавот етиштириш бўйича белгиланган планлар шаҳар атрофидаги хўжаликларга «тақсимлаб» бериларди. Шундай анойи одамлар ҳам чиқиб қолардики, улар правлениега келиб «бизга ер, техника, уруғлик, ўғит беринглар, кейин кузга бориб биздан планингиздаги сабзавотни олаверасизлар. Пландан ортиқчаси ўзимизга қолади» дейишарди. Шу «ортиқчаси» ялпи ҳосилнинг 65 — 75 процентини ташкил қиларди. Ана шунинг учун ҳам, сабзавотнинг кўпчилик қисми бозордаги чайқовчининг қўлига ўтиб кетарди. Шу сабзавотлардан чиқадиган мўмай фойда далада тер тўкиб меҳнат қилмай, қаллоблик билан иш кўрувчи аллақанча юлғичларнинг чўнтагини қаппайтирарди. Уларни ўз паноҳига олиб юрувчи «амакилари» ҳам йўқ эмас эди. Одессани сабзавот билан таъминлаш иши жамоат ерини ана шундай талон-торож қилишга чек қўйилганидан кейин яхшиланиб кетди.

Область бўйича 16 та сабзавотчилик ва сутчилик совхози ташкил этилди. Эндиликда ана шу совхозларнинг ўзигина бир йилда 91 минг тонна сабзавот етиштириб, шунинг 82 минг тоннасини давлатга топширади. Бу сабзавот харид қилиш давлат планининг тўртдан уч қисмини ташкил этади. Шундай қилиб, областдаги совхозлар миллиондан ортиқ аҳолиси бўлган Одесса шаҳрининг ҳар бир кишисига (янги туғилган чақалоғини ҳам ҳисоблаганда) йил давомида қарийб 80 килограммдан сабзавот етказиб беради. Колхоз бозорларига ҳам шунча миқдорда сабзавот келтирилади. Ана шунинг учун ҳам бу шаҳарда чайқовчига кун йўқ.

Хўжаликлар ихтисослаштирилганлиги туфайли сабзавот етиштиришни онгли равишда бошқариш имконияти туғилди. Шаҳар атрофидаги Киров номли ва Ленин номли совхозларда етиштириладиган ялпи маҳсулотнинг учдан бир қисми турли-туман кўкатлардан иборат. Бу кўкатлар шаҳарга йилнинг ҳамма фаслларида ҳам етказиб берилади. Шу хўжаликларга қўшни бўлган «Дружба» ва 4-совхозларнинг учдан икки маҳсулоти эса — помидор. Шаҳардан бирмунча узоқроққа жойлашган хўжаликларда транспорт билан ташиш учун анча қулай бўлган сабзавот маҳсулотлари етиштирилади. Масалан, «Дружба народов» ва «Троицкий» совхозларига бериладиган планнинг асосий қисмини карам ташкил этади. Бу хўжаликларда давлатга топшириш учун мутлақо помидор етиштирилмайди.

Сабзавотчилик совхозларида сертармоқлиликка чек қўйилган. Бригадада икки-уч хил экин, звенода эса асосан бир хил экин экилади. Шаҳарга яқин совхозларда 15—20 турдаги сабзавот етиштирилса, узоқ совхозларда 7—10 турдаги сабзавот етиштирилади.

Декабрь — бу ерда шартнома тузиш ойи бўлиб ҳисобланади. Мана, бир неча йилдирки, совхозлар «заготпунктга топшириш учун»гина сабзавот етиштирмайдиган бўлиб қолишган. Улар тегишли савдо ташкилотлари билан сабзавот етказиб бериш юзасидан йиллик шартнома тузадилар. Бу шартномада совхоз қайси муддатда қанақа маҳсулот сотиши аниқ кўрсатилади. Агар илгари ишлаб чиқариш қонуни «ялпи ҳосил» бўлган бўлса, эндиликда ундай эмас: помидор ўрнига шолғомни, бодринг ўрнига турпни ўтказиб бўлмайди. Қатъий график сабзавот етиштиришнинг қонуни бўлиб қолган.

Одесса атрофидаги ихтисослаштирилган хўжаликларда сабзавот етиштириш билан боғлиқ бўлган ишлар кенг кўламда механизациялаштирилган. Шу туфайли бир килограмм сабзавотнинг ўртача таннархи (плёнка остида етиштириладиган эртаги сабзавотлар ҳам шу жумлага киради) 5—6 тийиндан ошмайди.

— Одесса сабзавот етиштириш ва уни сотиш «сир»лари ана шулардан иборат, — деди Иван Абрамович...

Одессалик сабзавоткорларнинг бу ажойиб тажрибаларидан ҳар қанча ўрнак олса арзийди.

Хўш, тошкентлик сабзавоткорларимиз бунга нима дейишаркин?

И. СКВОРЦОВ,
агроном.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Кеча меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессия область совети ижроия комитетининг 1965—1966 йилларда қилинган ишлар ҳақида ҳисоботини муҳокама қилди.

Бу масала юзасидан область ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайховнинг доклади тингланди. Меҳнаткашлар депутатлари область совети ўз ижроия комитети ўтган даврдаги фаолиятини маъқуллади.

Область советининг VIII ва IX сессияларида айтилган танқидий мулоҳаза ва киритилган таклифлар қандай бажарилганлиги ҳақида депутатларга область ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. Г. Светленко ахборот берди.

Сессия Ш. А. Аҳмедовни область судининг аъзоси қилиб сайлади. Шунингдек сессияда Тошкент область суди халқ маслаҳатчилари ҳам сайланди.

Сессия ўртоқ Х. В. Абдуллаевни қурилиш ва архитектура ишлари область бўлимининг бошлиғи қилиб тасдиқлади.

УЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети чуқур қайғу билан маълум қиладиларки, таниқли шоир, драматург, публицист ва олим, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мақсуд Шайхзода узоқ давом этган оғир касалликда кейин 1967 йил 19 февралда вафот этди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЮКСАК ИШОНЧ

27—Нариманов сайлов округи меҳнаткашлари вакилларининг кенгаши бўлди. Кенгашда Тошкентдаги авиация заводининг слесари **Икром Акмалов**ни шу округдан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида меҳнаткашлар коллективлари сайлов олди йиғилишларининг қарорларини қувватлаш ҳақида бамаслаҳат қарор қабул қилинди.

41—Дўстлик сайлов округида бўлиб ўтган меҳнаткашлар вакилларининг кенгашида А. Навоий номли Большой академик опера ва балет театри балет солисти **Галия Баязитовна Измайлова**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатиш тўғрисида бир қанча коллективлар сайлов олди йиғилишларининг фикри бир овоздан қувватланди.

* * *

Ўзбекистон ССР маҳаллий советлари депутатлигига номзодлар кўрсатиш кампанияси тугай деб қолди. Ҳамма жойда меҳнаткашларнинг коллективлари ўзларининг энг яхши вакилларини номзод қилиб кўрсатдилар.

Тошкентдаги радиодеталлар заводи коллективининг йиғилишида откачкачи ишчи аёл **Екатерина Петровна Душченко** шаҳар совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди. Рўзғор буюмлари заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари техника контроли бўлимининг контролёри **Лазокат Ҳакимовани**, Тошкентдаги 4-поликлиника ходимлари шу медицина муассасасининг бош врачи **Тожи Қодировна Шокированн** шаҳар совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз аъзоси **Матлуба Маҳкамова**, «Партия XXI съезди» совхозининг ишчиси **Саодат Султонова**, Янгийўл районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси **Мунаввара Алиметова** Тошкент область совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Карл Маркс номли колхознинг сут соғувчиси **Матапат Шарипхўжаева** Калинин район совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди, Ленин номли колхоз раиси **Ниёзали Авезов** Янгийўл район совети депутатлигига номзод қилиб олинди.

Бўлиб ўтган сайлов олди йиғилишларида Навоий номли колхознинг сут соғувчиси **Такира Қориева** ва генерал Раҳимов номли колхознинг бригада бошлиғи **Абдусаттор Самадов** Калинин районидаги Карл Маркс номли қишлоқ совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

* * *

Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўзларининг сайлов олди йиғилишида кекса пардозчи ишчи **Николай Александрович Лотухинни** шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Ҳамза номли ўзбек академик драма театрининг коллективи СССР халқ артисти **Сора Эшонтўраевани** Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Ўзбекистон ССР Фанлар Академияси шарқшунослик институти ходимлари коллективининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда шу институтнинг директори **Сабоҳат Азимжоновна Азимжонова** Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб тавсия этилди.

(ЎзТАГ).

Она-Ватан бўйлаб

ТУЛА. Черепет ГРЭСида 300 минг киловатт қувватли навбатдаги учинчи энергоблок ишга туширилди. Бу блокнинг ишга туширилиши билан станциянинг қуввати бир ярим миллион киловаттгача ортди. Станция ҳозир мамлакатимиз марказидаги энг йирик ГРЭСлардан бири бўлиб қолди. Суратларда: (чапдан) турбинани бошқариш блок щчити. (Ўнгда) машина зали. Олдинда ишга туширилган навбатдаги учинчи турбина.

П. МАСЛОВ фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

★ ★ ★

РОСТОВ ОБЛАСТИ. Новочеркасск электровоз қурилиши заводининг экспериментал цехида иккита янги маркадаги тажриба электровози яратилди. Янги электровоз доҳиймиз номи билан «В. И. Ленин» деб аталди. Янги локомотивлар кучли 8 ўқли машинадан иборат. Улар замонавий тортиш двигателлари билан жиҳозланган. Локомотивлар мамлакатимизнинг ҳамма электрлаштирилган темир йўлларида фойдаланиш учун мослаштирилган. Янги локомотивнинг қуввати —5600 киловатт, тезлиги соатига —100 километр. Ҳозир шундай электровозлардан бири «ВЛ—82—002» Новочеркасск заводининг ҳалқа йўлида синовдан ўтмоқда. Янги машиналар тез вақт ичида мамлакат темир йўлларига чиқарилади. Суратда синов пайти.

В. Турбин фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

ЮРАККА ЙЎЛ ТОПИБ

СИЁСИЙ ТАШКИЛОТЧИЛАР ТАЖРИБАСИДАН

Қишлоққа оқшом чўкди. Қамбар ишдан қайтиб келиб, эндигина дастурхон атрофига ўтирган ҳам эдики, кўча эшик тақиллади.

— Қамбаржон, ҳо Қамбаржон...

У чиқиб эшикни очди. Эшик тақиллатган Ҳоким Баратов экан. Хонага бирга киришди. Икки ҳамқишлоқ бир пиёла чой баҳонасида уёқ-буёқдан суҳбатлашиб, дилкашлик қилиб ўтиришди. Ҳоким ака Қамбарнинг ишлари, режаларини сўради. Унга мамлакатимизнинг ички ва халқаро аҳволи, Хитойдаги воқеалар ҳақида газеталарда чиқаётган мақолалар мазмунини гапириб берди. Ниҳоят узр айтиб, қўзғолишга истак билдирди.

Қамбар Ҳоким акани катта кўчагача кузатиб қўймоқчи бўлди. «Пайти келди, юрагига қўл солиб кўрайчи», — қарор қилди сиёсий ташкилотчи ва гап бошлади.

— Менга қара, ука... — у тўхтаб Қамбарга юзланди. — Тунов куни оилангизда жанжал бўлиб ўтибди, деб эшитдим, шу ростми?

Қамбар индамай, ерга қаради. Ўртадаги жимликни Ҳоким ака бузди:

— Яширма, дилингдагини тортинмай айтавер.

— Ҳа, келинингиз билан озгина нари-бери бўлиб олдик. — У бўлган гапни айтиб берди. Уч-тўрт кун уйга кайф қилиб келгани, хотини аразлаб кетиб қолмоқчи бўлганини ҳам яширмади. Икковлон алламаҳалгача катта йўл ёқасида суҳбатлашиб қолишди. Ҳоким ака Қамбарга енгилтаклик қилмаслик, оиланинг бузилиб кетмаслиги учун нималар қилиш зарурлигини айтди. Қишлоқдаги айрим оилалардан мисоллар келтирди, оқибати нималарга олиб келганлигини ётиги билан тушунтирди.

— Эҳтиёт бўл, Қамбар. Оила масаласида енгилтаклик ярамайди, — деди қўлини маҳкам қисиб хайрлашаркан.

Шу-шу Ҳоким ака Қамбар Муроталиев хонадонига икки-уч кун оралатиб кириб, ёш оила аҳволидан хабар олиб турди. Келин билан ҳам бир неча бор гаплашди, тушунтирди. Ҳозир Муроталиев оиласи осойишта, тотув яшамоқда.

«Гулистон» колхози партия ташкилоти коммунист ўртоқ Ҳоким Баратовни сиёсий ташкилотчи қилиб тасдиқлаб янглишмаган экан. У партия топшириғини жон-дили билан бажариб, ишончни оқлаб келмоқда.

Ҳ. Баратовга қишлоқнинг Киров кўчасидан ўн хонадон бириктиб қўйилган. Колхозчиларнинг хонадонларида тарбиявий-сиёсий ишларни олиб боришда у ибрат кўрсатмоқда. Сиёсий ташкилотчи ўртоқ Ҳ. Баратов ўзига қарашли кишилар орасида тез-тез бўлиб туради. Аҳоли ҳарвақт у ташриф қилганида дилкаш суҳбатдош, моҳир тарбиячи, доно маслаҳатчи, дўст сифатида очиқ кўнгиллик билан кутиб олади. Бир дастурхон атрофида ўтириб, ширин суҳбат қуришади. Билмаганларини сўраб ўрганишади, маслаҳат солишади.

Ўртоқ Баратов кишиларга меҳрибон ва яқин бўлганлиги учун ҳам обрў-эътиборга эга. Сиёсий ташкилотчи ўз фаолиятида колхозчиларнинг даромад пулларини тўғри сарфлашлари, уларнинг маданий турмуш даражасини кўтариш учун тушунтириш ишлари олиб боради. У иш олиб бораётган хонадонларнинг ҳаммасида радиоприёмник ва телевизорлар бор. Колхозчилар республика, область ва район газеталарига, журналларга обуна бўлишган.

У хонадонларда янгича тўйлар ўтказишда бош-қош. Суҳбатларини кўпроқ совет кишисининг маънавий қиёфаси, ахлоқ ва одоб, дўстлик ва интернационализм темаларида олиб бормоқда. Барча ўқувчилар рўйхатини олиб, уларнинг мактабга қатнашини текшириб туради.

Сиёсий ташкилотчи ҳар бир кишининг юрагига йўл топа билиши керак. Ҳоким Баратов ана шундай ташкилотчилардан.

Шу кунларда Ҳоким аканинг ишлари яна ҳам кўпайиб қолган. Колхозчилар хонадонида тез-тез бўлиб, беш йилликнинг биринчи йили якунлари, бу йилги режалар, республика Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўлажак сайловлар хусусида суҳбатлар ўтказаяпти. Сиёсий-тарбиявий ишларни хўжалик олдида турган конкрет вазифаларга узвий боғлаган ҳолда олиб бормоқда.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ,
Юқори Чирчиқ райони.

Тошкентдаги Охунбобоев номли маданият уйида жойлашган 22-сайлов участкаси раиси (ўртада) ўртоқ Ёқуб Жавҳаров сайлов комиссияси аъзолари билан навбатдаги ишлар ҳақида суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

1967 12 МАРТ Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга сайловлар куни

БУГУНГИ ҚЎРҒОНЧА

Оққўрғон районидаги Қўрғонча қишлоғида бўлганмисиз? Бу хушманзарали қишлоқнинг азамат кишилари билан суҳбат қурган, серфайз далаларини, боғ-роғларини, хиёбонларини сайр қилган киши беихтиёр завқланади.

Азамат деҳқонларнинг пешона тери билан хўжаликнинг ҳар бир соҳаси — чорвачилиги ҳам, боғдорчилиги ҳам кескин ривожланди. Ҳозир ўз жамолини кўз-кўз қилиб турган «Коммунизм» совхози айниқса ўтган сайловдан кейин юқори ҳосил олиб келмоқда. Ҳосил кўпайган сари даромад ҳам ошиб, аҳолининг маданий-маиший турмуш шароити ҳам тобора фаровон бўлиб бормоқда. Ҳалол меҳнат қилиб, даромад орттираётган совхоз ишчилари тўқ ва фаровон ҳаёт кечиришмоқда, ўз меҳнатларининг роҳатини суришмоқда. Улар совхоздан олган даромадлари эвазига енгил автомашиналар, уй-рўзғор буюмлари сотиб олишмоқда. Катта-катта маблағлар ҳисобига қишлоқни ободонлаштириб, янги-янги уй-жой бинолари, мактаблар, медицина муассасалари, ошхоналар тиклаяпти.

Сўнгги икки йил давомида совхознинг 150 дан ортиқ хўжалиги янги типда қурилган уй-жойларга кўчиб чиқишди. Шу кунларда совхоз марказида бўлсангиз, ўзингизни худди шаҳар кўчаларида сайр этаётгандек ҳис этасиз. Кенг кварталлар, турна қатор тизилиб кетган посёлка типидаги уй-жой бинолари диққатингизни тортади. Қишлоқда уч мингдан зиёд томошабин сиғадиган олтита клуб, 2500 ўринли тўртта ёзги кинотеатр, ҳозир совхоз ишчиларининг 2000 фарзандига таълим бераётган 5 та мактаб, ҳаммом, шифохона, алоқа бўлими, қўйингчи сартарошхонадан тортиб, бичиш-тикиш устахоналаригача қишлоқ чиройига чирой қўшиб турибди.

Совхозда бирорта хонадон йўқки, бу ерда радио ёки электр бўлмаган бўлсин. Деярли ҳамма хонадон табиий газдан фойдаланмоқда. Совхознинг бир қатор бўлим ва бригада йўлларига асфальт ётқизилган. Катта-катта майдонларда боғ-роғлар, хиёбонлар барпо этилган.

Шу кунларда қишлоқ аҳолиси республика Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга қизғин тайёргарлик кўриш билан бирга ўзларининг қадрдон қишлоқларини янада кўркам ва обод қилиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда.

Д. УРИНБОСАРОВ.

ИШЧИ АГИТАТОРЛАР

«Узбексельмаш» заводининг шинамгина қилиб безатилган клуби сайловчилар учун кенг очиб қўйилган. Бу клубга жойлашган 12-агитпунктда сайлов олди тайёгарлик ишлари намунали олиб борилмоқда. Агитпунктга бириктирилган 80 агитатор ҳозир сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий тушунтириш ишларини олиб бормоқда.

Яқинда бу ерда агитаторларнинг навбатдаги семинари ўтказилди. Семинарда завод ишчи-агитаторларидан Логашов, Хомя каби ўртоқлар ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар. Шунингдек, завод клубида сайловчилар учун лекция ва суҳбат кечалари ҳам ўтказилаяпти. Шундай кечалардан бирида Тошкент шаҳар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ С. Норқўзиев «Янги Тошкентни қандай қурмоқдамиз» деган мавзуда гапириб берди. Кеча охирида йиғилганлар учун бадиий фильм кўрсатилди.

Х. КАЗАКОВ.

САЙЛОВЧИЛАР МАМНУН

Калинин район «Москва» совхозидаги шинамгина қилиб безатилган агитпункт ишчилар, ўқитувчилар ҳамда ўқувчиларнинг маданий дам оладиган, севимли жойи бўлиб қолди. Совхоз партия ташкилоти сайловчиларнинг маданий дам олишлари учун бу ерда ҳамма шароитни яратиб берган. Агитпункт турли шиор ва плакатлар ҳамда Совет ҳукуматининг 50 йиллигига доир стендлар билан безатилган. Агитпункт мудири ўртоқ С. Қосимбековнинг ташаббуси билан бу ерда справка столи, юридик консультация ишлари ташкил этилган.

Агитпункт ўзининг махсус иш планига эга. Ана шу планга мувофиқ агитпунктда ёш сайловчилар билан кекса коммунистлар, ишлаб чиқариш ветеранларининг учрашувлари ҳам ўтказилди.

Яқинда агитаторларнинг семинари бўлиб ўтди. Семинарда 52-мактаб ўқитувчилари Т. Бухорбоев, Р. Мавлонов, К. Есимбеков каби агитаторлар сайлов олди ташвиқот ва тарғибот ишларидаги тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Я. МОРДУХАЕВ.

МЕҲНАТ ГАШТИ

Муҳиддин акани фабрикадаги катта-кичик ҳурмат қилади. У ҳаммамизнинг устозимиз. Корхонани юксалтиришга, шуҳратини оширишга ўзининг кўп ҳиссасини қўшган. Муҳиддин ака ўтган йиллар давомида сув пуркаш ишларини машиналаштирди. Дўппилар кизагини янгича усулда тикишни йўлга қўйди. Яқинда эса, дўппини пресслаш жараёнини ҳам машиналар елкасига юклади. Буларнинг барчаси корхонамиз учун озмунча фойда келтиргани йўқ. Ҳозир янгича усулда маҳсулот тайёрлаб чиқармоқдамиз.

Яқинда корхонамиз аҳли устоз ишчи Муҳиддин ака Хўжаевни пенсияга узатиб қолди. Бу кузатувга бағишлаб кеча уюштирдик. Кечада ветеран ишчининг босиб ўтган ибратли йўли бир-бир тилга олинди. Сиҳат-саломатлик, узоқ умр тиладик. Биз ёшлар бундай кексалар ишига доимо содиқ қоламиз.

М. ШОУСМОНОВ,
Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг ишчиси.

КИНОҲАВАСКОРЛАР ФЕСТИВАЛИ

Пойтахтнинг «Фестиваль» кинотеатри, айниқса шу кунларда кишилар билан гавжум бўлиб турибди. Бу ерда намойиш қилинаётган фильмлар ижодкорлари киноҳаваскорлардир.

Кинотеатрда областимиз ва Тошкентдаги киноҳаваскорлар студиялари ижодкорларининг фестивали бўлиб ўтмоқда.

Фестиваль программасига киноҳаваскорлар яратган киножурналлар, кинsocerклар, хроникал-ҳужжатли ва бадиий фильмлар киритилган.

Фестиваль тугагач, энг яхши фильмлар муносиб тақдирланади ва кино ҳаваскорларнинг республика фестивалига тақдим этилади.

Г. АХТЕМОВ.

ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ ВА САМАРАДОРЛИК

ОБЛАСТЬ ИҚТИСОДИЙ ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

Илгари хабар қилинганидек, КПСС XXIII съезди ва Коммунистик партия Марказий Комитети сентябрь (1965 йил) Пленуми қарорлари асосида бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш ва қурилиш индустриясининг самарадорлигини ошириш масалаларига бағишланган область иқтисодий илмий-ишлаб чиқариш конференцияси бўлиб ўтди.

Тошкент область партия комитетининг секретари ўртоқ К. Н. Бекаев кириш нутқи сўзлаб конференцияни очди.

Конференция иштирокчилари — бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналари коллективларининг вакиллари, партия, касаба союз, комсомол ходимлари, илмий-текшириш ва лойиҳалаш институтларининг мутахассислари бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга бағишланган қатор доклад ва нутқларни тингладилар.

МУҲИМ МАСАЛА

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳақидаги масалалар муттасил Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг диққат марказида бўлиб келди. Партиямизнинг XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга қаратилган жуда кенг программани белгилади. Бу программани муваффақиятли амалга ошириш коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишни тезлаштириш, совет кишиларининг моддий фаровонлиги ва маданий турмуш шароитини яхшилаш, социал-иқтисодий муносабатларнинг такомиллашишига олиб келади.

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси асосида ишлаётган саноат корхоналари коллективларининг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, бу система давлат, коллектив ва ҳар бир ходимнинг манфаатларини бир-бирига узвий боғлайди. Янги системанинг афзалликлари битмас-туганмасдир. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда ана шу система асосида ишлашга ўтаётган корхоналар сони тобора кўпайиб бораётир.

Областимиздаги бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустриясининг қатор корхоналари ҳам беш йилликнинг иккинчи йилида иқтисодий ислоҳотни жорий қиладилар. Шу муносабат билан бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш суръатларини тезлаштириш ва самарадорлигини оширишга ёрдам берадиган резервларни қидириб топиш, ўрганиш ва қўллаш алоҳида аҳамият касб этади. Бунинг учун ҳар бир корхона ва ташкилотда иқтисодий изланишни кенг кўламда олиб бориш даркор.

Корхоналарни рационал жойлаштириш, асосий фондлар ва ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни яхшилаш, маҳсулот сифатини ошириш, меҳнат унумдорлигини кўтариш, планлаштириш ва моддий рағбатлантиришни такомиллаштириш ва бошқа омиллар ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги даражасига катта таъсир қилади. Капитал маблағлардан рационал фойдаланиш ва капитал қурилишни тўғри ташкил этиш муҳим аҳамиятга эгадир. Аммо, шунга қарамай, бу соҳада катта камчиликларга йўл қўйилмоқда. Капитал маблағлар жуда кўп объектларга сочиб юбориляпти. Қурилиш муддатлари ва ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланиш судралятпи. Масалан, Оҳангарон цемент комбинатида 3-линияни қуриш учун 58 ой кетди. Нормага мувофиқ у 34 ойда маҳсулот берабошлаши керак эди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Шуни айтиш кифояки, 1961—1966 йилларда «Главстройиндустрия» корхоналаридаги тўла қуриб битказилмаган объектлар капитал харажатлари умумий ҳажмининг ўртача 93,8 процентини ташкил этди.

Бинокорлик материаллари саноати корхоналарининг рационал жойлаштирилиши самарадорликнинг ошишига қандай таъсир этишини кўрсатувчи бир мисол келтирмоқчимиз. «Узгипротяжпром» ва «НИИстромпроект» институтларининг ҳисоб-китобларига қараганда шағал саралаш заводи бўлган Эйвалек карьерини Оҳангарон дарёсининг чап соҳили ўрнига ўнг соҳилига жойлаштириш карьернинг сметадаги қимматини 30 процент оширар, ҳар йили жорий харажатларни 350 минг сўмлик кўпайтираркан.

Маҳсулот сифатини яхшилаш ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини кескин кўтаради. Сифатни яхшилаш ижтимоий меҳнат унумдорлигини оширишнинг янги резервлари, моддий ва меҳнат ресурсларидан қўшимча жамғармалар олиш демакдир. Масалан, норуда материаллар сифатини яхшилаш темир-бетон буюмлари ишлаб чиқариш учун цемент сарфлашни анча камайтириш, цемент маркасини ошириш, демак уни кўплаб тежаб қолиш имконини беради.

Ходимларни моддий рағбатлантиришнинг такомиллашган системаси ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишда алоҳида ўрин тутади. Бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини оширишга актив таъсир қилиш учун ҳар бир ходим жуда кўп омилларнинг ишлаб чиқаришнинг самарадорлигига таъсирини пухта билишлари керак. Тошкент халқ хўжалик институтининг кафедра мудири ўртоқ М. Ш. Шарифхўжаев ўз докладида ана шу факторларнинг корхоналарнинг рентабеллигига, фойда олишига, ишчилар маошининг кўпайишига қандай таъсир қилаётганлигини кўрсатувчи жуда кўп мисоллар келтирди.

ЯНГИЛИКНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ ЙЎЛИДА

Ҳали республикамизда янгича ишлаётган бирорта ҳам бинокорлик материаллари саноати корхонаси йўқ. Лекин мамлакатимиздаги жуда кўп шундай корхоналар янги системани жорий қилиб, ишлаб чиқаришнинг техника-иқтисодий кўрсаткичларини кескин яхшилашга эришдилар. Ўтган йили мамлакатда 9 та цемент заводи, Воронеждаги керамика буюмлари заводи ва бошқа корхоналар планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги усули асосида ишлашга ўтдилар.

Бу жуда яхши натижалар берди. Ушбу корхоналарда тайёр маҳсулотни реализация қилиш анча кўпайди, фойда олиш ва рентабеллик ортди, меҳнат унумдорлиги ва маош бирмунча ошди.

Воскресенск цемент заводи тўққиз ой давомида янгича ишлаб, пландагидан ташқари 161 минг сўмлик фойда олди. Бу корхонанинг рағбатлантириш фондига қўшимча маблағлар ажратиш имконини берди. Масалан, фойданинг 102 минг 800 сўми моддий рағбатлантириш, 62900 сўми социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фондига ажратилди.

Воронеждаги керамика буюмлари заводи 7 ой давомида янгича ишлаб 1965 йилнинг шу давридагига қараганда маҳсулотни реализация қилишни 13 процент, жамғарма олишни 9,4 процент, баланс фойда олишни 24,6 процент, меҳнат унумдорлигини 10,6 процент оширди. Ўртача иш ҳақи 8,1 процент кўпайди.

Бу корхоналарнинг иш тажрибаси планлаштириш ва моддий рағбатлантириш янги системасининг афзалликларини кўрсатиш билан бирга бу системага ўтишга тайёргарлик давридаги қийинчиликларни ҳам яққол намоён қилди.

Янги системага ўтиб ишлаш корхоналар раҳбарлари ва инженер-техник ходимларидан яхши ташкилотчилик қобилиятига эга бўлишдан ташқари техника билимларини пухта билиш, мустаҳкам иқтисодий тайёргарликни ва марксча-ленинча назариясини амалда татбиқ қилабилишни талаб этади.

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министри ўртоқ А. К. Каримов бинокорлик материаллари саноати корхоналарининг планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб ишлаш учун олиб бораётган тайёргарликлари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Ўтган йилнинг ноябрь ойида министрликда планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги усулларини жорий қилиш билан шуғулланувчи махсус группа ташкил этилди. Группа аъзолари қисқа вақт ичида маълум ишларни амалга оширдилар.

Бу йил Тошкент областидаги қатор корхоналар янгича ишлашга ўтадилар. Бекобод цемент комбинати 1 апрелдан, Янгийўлдаги 8-ғишт заводлари бошқармаси, Тошкентдаги бинокорлик материаллари комбинати 1 июлдан, Тошкентдаги 1, 3 ва 5-ғишт заводлари бошқармалари, Олмалиқдаги 6, Келесдаги 7, Чирчиқдаги 9-ғишт заводлари бошқармалари июль ёки август ойидан, Чирчиқ ойна заводи июль ёки октябрь, Оҳангарон цемент заводи октябрь ойидан янгича ишлай бошлайди.

Бу қандай қилиб амалга ошириладн?

Бир хил маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг йириги танлаб олинади. У таянч корхона ролини ўйнайди. Бу корхонада барча бўлимлар бўйича амалга ошириладиган таклиф ва чоралар синчиклаб тайёрланади ва ишлаб чиқилади. Сўнгра, бу ерда тўпланган тажриба бошқа корхоналарда жорий қилина бошланади.

Тошкентдаги 5 ва Янгийўлдаги 8-ғишт заводлари бошқармалари ғишт заводлари учун таянч хўжалик қилиб танлаб олинди. Бекобод цемент комбинати ва Тошкент бинокорлик материаллари комбинати ҳам ана шу тармоқ корхоналари учун таянч корхоналар қилиб белгиланди. Бу йирик корхоналарда Ўзбекистон ССР давлат план комиссияси ҳузуридаги саноат экономикаси бюросининг вакиллари иш олиб бормоқдалар.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМПАСИ

Тошкент халқ хўжалик институтининг профессори ўртоқ А. Айрумов шу темада қизиқарли доклад қилди. У Тошкентдаги 1-темир-бетон буюмлари заводи фаолияти мисолида ҳартомонлама анализ қилиш йўли билан корхона ишидаги ижобий ва салбий томонларни аниқлаш, фойдаланилмаётган резервларни қидириб топиш ва ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишнинг энг маъқул йўлларини белгилаш мумкинлигини кўрсатди.

Маҳсулотни реализация қилиш ҳар бир корхона хўжалик фаолиятининг якуни қилиб белгиланган янги шароитларда иқтисодий анализ ишлаб чиқаришлар, маҳсулотни ортиб жўнатиш ва реализация қилиш ўртасидаги мустаҳкам ўзаро алоқани аниқламоги керак. Ишлаб чиқариш фаолиятининг ана шу уч асосий звеноси ҳар бир корхонада муттасил ва синчиклаб ўрганиб турилиши лозим. Фақатгина илмий анализ ана шу звенолар ҳар бирининг резервларини қидириб топиш ва уларнинг ишини яхшилаш йўлларини аниқлашга ёрдам беради.

Ишлаб чиқаришни, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш даражасини ўрганиш — иқтисодий анализнинг энг асосий, энг муҳим вазифаларидан биридир. Унинг ёрдамида у ёки бу участкадаги иш давр талабларига қанчалик жавоб бераётганлигини, камчиликларнинг содир бўлишига олиб келаётган нуқсонларни аниқлаш мумкин.

Иқтисодий анализ санъатини пухта эгаллаш учун шу кунлардаёқ ҳар бир корхонада иқтисодий ўқувни ташкил этиш лозим. Агар ташкил этилган бўлса, уни яхшилаш керак. Ўқувнинг дифференциал бўлишига эришиш муҳим. Шундай қилинганда коллективнинг ҳар бир аъзоси — директор, инженерлар, бўлим бошлиқлари, мутахассислар ва ишчилар янги ситемада ишлашга ўтгунча хўжалик ҳисоби ва иқтисодий анализ қилишни пухта билиб оладилар.

Ўзбекистон ССР давлат план комиссиясининг бўлим бошлиғи ўртоқ В. А. Пашутин бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси корхоналарида планлаштиришни такомиллаштириш йўллари ҳақида батафсил гапирди.

Бинокорлар ва қурилиш материаллари саноати ишчилари касаба союзи республика комитетининг раиси ўртоқ И. М. Парамошкин янги шароитларда социалистик мусобақани ташкил этиш ҳақида батафсил тўхтади.

* * *

Янгийўлдаги 8-ғишт заводлари бошқармасида ғишт ишлаб чиқариш ва мармар заводи секциясининг мажлиси бўлиб, унда ана шу саноат тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш масалалари муҳокама қилинди. Ўзбекистон ССР бинокорлик материаллари саноати министрининг ўринбосари ўртоқ Е. В. Чумаков «Ишлаб чиқаришнинг ички ресурсларини сафарбар этиш корхоналарнинг янги усул асосида ишлашга ўз вақтида ўтиши учун энг муҳим омилдир» деган темада доклад қилди. Ғишт заводлари ходимлари ва мутахассислари хўжалик юритишнинг янги системасига ўтишга тайёргарлик юзасидан қилаётган ишларини ўзаро ўртоқлашдилар.

* * *

Бекобод цемент комбинатида цемент саноати секцияси ишлади. Унда республика бинокорлик материаллари саноати министрининг биринчи ўринбосари ўртоқ С. Тўхтахўжаев «Цемент ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш масалалари» ҳақида доклад қилди. Цементчилар барча корхоналарда планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтиб ишлаш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар ҳақида батафсил гапирдилар.

* * *

Тошкентдаги 2-темир-бетон буюмлари заводида темир-бетон буюмлари ва конструкциялари корхоналари секцияси, «Ирсовхозстрой»нинг Тошкентдаги ёғочсозлик комбинатида ёғочсозлик саноати корхоналари секцияси ишлади. Норуда материаллар қазиб чиқарувчи корхоналар секцияси аъзолари эса, Қўйлиқдаги қум ва шағал карьерида янги система асосида ишлашга ўтиш юзасидан қилинаётган ишлар ҳақида ўзаро маслаҳатлашиб олдилар.

* * *

Конференция муҳокама қилинган масала юзасидан кенг тавсиянома ишлаб чиқди ва қабул қилди.

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁРМИЗ

Октябрь районидаги «зангори экран» телеательеси кейинги кунларда аҳолига хизмат кўрсатиш ишини анча яхшилади. Бузилиб қолган телевизор, радиоприёмник, магнитофонларни тез ва сифатли ремонт қилиб бериш юзасидан янги-янги тадбирлар кўрилди.

— Дастлаб шуни айтиш кераккн, — деди мухбиримиз билан суҳбатда ателье бошлиғи ўртоқ Л. М. Янчинский, — биз телевизорларни мумкин қадар абонентларнинг уйига уста юбориб, тузаттириб беришга ҳаракат қиламиз. Бунинг учун бизда малакали уста, инженер-техниклар етарли.

Диспетчеримиз ҳар куни эрталаб соат 8 дан кечқурун соат 8 гача ариза қабул қилади. Аҳолига қулай бўлсин учун дам олиш кунлари ҳам ишлаймиз. Усталар аризаларга биноан топшириқ олишиб, ҳар куни эрталаб соат 9 дан объектларга жўнаб кетишади. Каплан Аркадий, Йўлдош Ҳамидбоев, Вера Острая, Адҳам Авазов, Ҳусан Ҳусаинов сингари техник-усталар ўзларининг намунали хизматлари билан кўпчиликни хурсанд қилмоқдалар.

Уй шароитида тузатиш мумкин бўлмаган, «касали» узоқ вақт даволаниши лозим бўлган телевизорлар гина бу ерга келтирилади. Қандай олиб келиш тўғрисида қайғурмасангиз ҳам бўлади. Бизда махсус машина бор. Бу машина телевизорингизни уйингиздан олиб келади, тузалгач, олиб бориб беради. Хизмат ҳақига 2,5 сўм тўлайсиз.

Телевизорингизнинг трубкаси ишдан чиқиб қолган бўлса ғам еманг. Қайта тиклаб бериш аллақачоноқ йўлга қўйилди. Тиклаб берилган трубкага унинг ярим баҳоси миқдорида ҳақ олинади. Бир йилга гарантия қилиб берилади. Лекин айтиб қўйлик, ҳозирча, бузилган трубкаларнинг 70—80 проценти тузатиб берилмоқда. Негаки, люминатори ишдан чиққан трубкалар учун бизнинг цехимизда керакли химикатлар етишмайди. «Химсбыт»даги ўртоқлар «яқин кунларда сизларни химикатлар билан етарли таъминлаймиз» деб берган ваъдаларининг устидан тезроқ чиқсалар, ана ўшанда ҳар қандай трубкани тузатиб беришимиз мумкин бўлади.

Ҳозир телевизион эшиттиришлар уч программада олиб борилмоқда. Дастлаб ишлаб чиқарилган телевизорлар бу программаларга мослашган эмас. Бизда ана шундай телевизорларни уч программали қилиб бериш учун ҳам ҳамма имконият бор.

Бузилган телевизор ательега келтирилгач, ўн кун муддатсиз тузалиб чиқмайди. Биз бу муддатни 7 кунга келтирмоқдамиз. Бунга мастерларнинг, инженер-техникларнинг ўз иш вақтларидан унумли фойдаланишлари туфайли эришилади. Яна бир янгилик шуки, бизда шаҳар билан реле-электр алоқа ўрнатилган. Бу тадбир истаган абонентга телефон қилиб, унга телевизори тузалганлиги, эртага уйига олиб бориб берилиши тўғрисида огоҳлантириб қўйиш имкониятини беради.

Бундан ташқари Октябрь массивида ҳам ательемизнинг филиали очилмоқда. Бу филиалда телевизор, радиоприёмник, магнитофонлар ремонт қилинади.

Биз амалга ошираётган тадбирлар қисқача шулардан иборат. Марҳамат, хизматингизга тайёрмиз.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа Ўзбекистон трактор йиғув заводи коллективи ўртасида кенг қулоч ёймоқда. Завод аҳли бу йил 20 мингта трактор ишлаб чиқаришга аҳд қилган. Бу ўтган йилдагига нисбатан 1200 та кўпдир. Завод меҳнаткашлари ўз сўзларининг устидан чиқишга ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: асбобсозлик цехида иш пайти.

А. Горокрик ва Б. Мазур фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Тошкентдаги 20-ўрта мактабнинг химия кабинети чинакам тажриба ўчоғига айланиб қолди. Бу ерда ўқувчилар назарий билимларини амалиёт билан мустаҳкамлайдилар. Чапдаги суратда: ўқитувчи Ж. Йўлдошев юқори синф ўқувчилари билан машғулот ўтказмоқда.
В. И. Ленин номидаги қизлар педагогика билим юртининг 3-курс студентлари шаҳар мактабларида практика ўтказиб, яхши малака ҳосил қиладилар. Ўнгдаги суратда: группа раҳбари Э. Каримов практикантларга консультация бермоқда. Н. Аъзамов фотолари.

ЗАМОН. ЎҚИТУВЧИ. МАЛАКА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ўрта умумий таълим мактаби ишини янада яхшилаш чоралари тўғрисидаги қарори халқ маорифи ходимлари учун кенг программа бўлиб қолди. Унда партия XXIII съездининг мактаб тўғрисидаги кўрсатмаларини амалга ошириш воситалари ва йўллари аниқ ва равшан баён қилиб берилган.

Халқ маорифи олдида таълимни ҳозирги замон фани, ишлаб чиқариши ва маданияти даражаси билан, ҳаёт талаблари билан мувофиқлаштириш, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифаси турибди.

Халқ маорифи органлари педагогик кадрлар назарий, ғоявий ва амалий жиҳатдан бу ишга тўла тайёр бўлган ҳолдагина юқоридаги масъулиятли вазифаларни бажара оладилар. Шу муносабат билан мазкур мураккаб, масъулиятли давлат вазифасини бажариш иши ўқитувчилар ҳамда халқ маорифининг бошқа ходимлари малакасини ошириш билан чамбарчас боғлиқдир.

Шу мақсадда республикадаги 120 минг кишидан ортиқ ўқитувчилар армияси янги программа ва дарсликлар бўйича ишлаш учун қайта тайёргарликдан ўтказилади. Табиийки, бунда республикадаги ўқитувчилар малакасини ошириш институтларининг роли янада ортади. Улар ўқитувчилар малакасини оширишда чинакам илмий-методик марказ бўлмоқлари зарур.

Кейинги вақтда малака ошириш институтларимизнинг ўқув-моддий базаси мустаҳкамланди, уларнинг ташкилотчилик роли ва илмий-методик марказ сифатидаги обрўси анча ошди. Педагогик кадрлар малакасини оширишнинг муайян системаси вужудга келди.

Республиканинг мазкур институтлари етти йил давомида 110 минг педагогик кадрга малака ошириш курсларида таълим бердилар. Ўқитишнинг илғор усулларини жорий қилиш, предметлар ўқитишни такомиллаштириш ва ўқитувчиларнинг илмий-методик савиясини кўтариш соҳасида катта иш қилдилар. Биргина ўтган йили институтларда 24000 киши ўз малакасини оширди. Республика курсларини эса, ўқитувчи, мактаб раҳбарлари, тарбиячи ва мактабгача ёшдаги ва мактабдан ташқари муассасалар ходимларидан 3800 дан ортиқ киши битириб чиқди. Бу, планда белгиланганидан анча кўпдир.

Малака ошириш институтлари фаолиятининг яна бир муҳим соҳаси илғор педагогик тажрибани умумлаштириш ва уни пропаганда қилишдир. Кейинги йилларда область, район ва шаҳарларда ўқув предметлари ва тарбия бўйича илмий-амалий конференциялар кўпроқ ўтказила бошланди. Миллий мактабларда рус тили ўқитувчилари ҳамда бошланғич синф ўқитувчиларининг республика конференциялари ҳам ўтказилди. «Педагогик ўқиш»лар ўтказиш бўйича ҳам анчагина ишлар қилинди.

Республика ўқитувчилар малакасини ошириш институтларининг педагогик кадрлар билан бирга олиб бораётган ишлари мактабларда ўқув жараёнини яхшилашга ва ўқувчилар билими сифатини оширишга самарали таъсир кўрсатяпти. Кейинги тўрт йил давомида республикамиз мактабларида синфда қолиш ҳоллари икки баравар камайганлиги бунинг далилидир.

Бироқ, шуни ҳам айтиш лозимки, ўқитувчилар малакасини оширишни ташкил қилиш ишида қатор жиддий камчиликлар мавжуд. Бундай ишлар назарий ва амалий тайёргарлик даражаси ва хилма-хил шароитларга боғлаб, етарлича дифференциялашмаган. Бу — асосий камчиликлардан биридир.

Айрим ҳолларда курслар ва семинарларнинг ўқув-тематик планлари ҳозирги талабларга жавоб бермайди. Лекциялар ўқиш ва амалий машғулотлар ўтказиш учун лекторлар танлашда ҳам камчиликларга йўл қўйиляпти, бу ишга фан кандидатлари ва фан докторлари кам жалб этилади.

Ташкилий соҳада ҳам малака ошириш институтлари ва район, шаҳар методика кабинетлари ўз ишлари самарасини етарлича назорат қилмайдилар. Методистлар эса курсдаги машғулотларнинг ўқитувчилар амалий фаолиятига таъсирини етарлича текшириб турмайдилар.

Бундан ташқари, ҳанузгача мазкур институтларда курс охирида билимларни баҳолаш ва зачет системаси қўлланилмаётир, курс соатлари кўпинча қисқартириб юборилади.

Ўқитувчиларнинг муайян бир қисми 10—15 йиллаб курслар ва семинарларда ўқимайдилар. Ўз устида ишлаш (индивидуал ўқиш) ёмон ташкил этилган. Кечки сменали мактаблар, махсус мактаблар, мактаб-интернатлар, куни узайтирилган группалар ва бошқа категория бўйича ўқитувчилар ва раҳбарларнинг малакасини оширишга эътибор етарли эмас.

Ўқитувчилар ва маориф ходимлари малакасини оширишда, бизнингча илмий-назарий савияни ошириш ва унинг методик маҳоратини такомиллаштиришдан иборат икки йўналишда ривожлантириш лозим.

Ўқитувчиларнинг ўзлари ўқитаётган фан соҳалари ва педагогик назария ва психология соҳаси бўйича назарий тайёргарлигига алоҳида эътибор қилиш зарур. Малака ошириш курсларининг ўқув-тематик планларида илмий-назарий тайёргарлик мавзуларига бутун ўқув даврининг камида ярмини бағишлаш мақсадга мувофиқдир.

Иттифоқимиздаги малака ошириш институтлари тажрибасида шу нарса аён бўлмоқдаки, педагогика практикаси масалалари ва мавзулари бўйича табақалашган курслар, семинарлар, лекция-консультациялар ўтказиш ўқитувчиларнинг билим савиясини ҳисобга олган ҳолда чуқурроқ ишлаш имконини беради. Ишга бундай ёндошиш уларнинг қатор ўқув предметлари бўйича ўзлаштириш, билим, малака ва кўникмалар сифатини яхшилайди.

Мамлакатимизда ўқитувчилар малакасини ошириш алоҳида бир ўқитувчининг шахсий иши эмас, балки ҳар бир ўқитувчининг давлат олдидаги бурчидир. Шу боисдан ҳам малака ошириш масаласи халқ маорифи органлари ишида етакчи ўрин эгаллаши лозим. Чунки, ҳар томонлама баркамол совет кишисини тарбиялаш ишини ўқитувчининг ижодий меҳнатисиз, педагогик психологиянинг барча ҳозирги замон воситаларидан фойдаланилмай туриб амалга ошириш мумкин эмас.

Н. РАҲМОНОВ,
Ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш Марказий институтининг ректори.

МАҚСУД ШАЙХЗОДА

Совет адабиётимиз оғир жудоликка учради. Таниқли шоир, драматург, публицист, олим, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мақсуд Маъсум ўғли Шайхзода бевақт орамиздан кетди.

Мақсуд Шайхзода катта ва сермазмун ижодий йўлни босиб ўтди. У 1908 йилда Озарбайжоннинг Оғдош қишлоғида қишлоқ врачи оиласида туғилди. Мақсуд Шайхзода ўрта маълумот олгач, қишлоқ мактабида муаллимлик қила бошлади. Билим ўрганиш иштиёқи бу зеҳнли йигитни Боку олий педагогика институтига олиб келди. Ўша йиллардаёқ Мақсуд Шайхзода жаҳон классик адабиётини, тарих, санъат ва фалсафани чуқур ва атрофлича ўрганишга киришди. Шу билан бир вақтда у шарқ тилларидан бир қанчасини ўргана бошлади. Унинг шоирлик таланти ўша вақтда намоён бўлди.

Мақсуд Шайхзоданинг ҳаёти ва ижоди Ўзбекистон билан узвий боғланган. У 1928 йилда Тошкентга келиб, мактаблар ва техникумларда адабиётдан дарс беришга киришди, республика газеталари ва журналларининг редакцияларида ишлади, самарали илмий тадқиқот ишлари олиб борди ва Низомий номидаги Тошкент педагогика институтида умрининг охиригача доцент бўлиб ишлади.

Мақсуд Шайхзоданинг қирқ йилдан кўпроқ давом этган ижодий йўли ўзбек совет адабиёти тарихининг ёрқин саҳифаларидан бири бўлиб қолди. Унинг «Ўн шеър», «Учинчи китоб», «Республика», «Янги китоб» деган дастлабки шеър тўпламлари шеър муҳлисларига манзур бўлди. Аммо Улуғ Ватан уруши йилларида Мақсуд Шайхзоданинг оташин шеърлари айниқса баралла янгради. Унинг «Капитан Гастелло» балладаси кенг кўпчиликка маълум. Урушдан кейинги йилларда Мақсуд Шайхзода шеърларининг «Қалб сўзлари», «Табрик», «Замон торлари» деган янги тўпламлари босилиб чиқди. Мақсуд Шайхзоданинг шоирлик истеъдоди муттасил ўсиб борди. Бунга унинг «Менинг созим», «Чорак аср девони». «Танланган асарлар» деган тўпламлари, айниқса «Тошкентнома» достони далил бўла олади.

Мақсуд Шайхзоданинг энг яхши асарлари рус тилига ҳамда СССРдаги бошқа кўпгина халқларнинг тилларига, шунингдек баъзи бир чет тилларга таржима қилинган.

Мақсуд Шайхзода ижодининг доираси кенг эди. У бизга қолдирган ажойиб шеърий драмаси «Мирзо Улуғбек» ҳанузгача республика театрлари саҳналарида муваффақият билан кўрсатилиб келмоқда ва шу драма асосида яратилган «Улуғбек юлдузи» кинофильми ҳозирги замон совет кино санъатининг энг яхши асарлари қаторига кирди.

Жаҳон, рус классик ва совет адабиёти асарлари билан ўзбек китобхонларини таништиришда Мақсуд Шайхзоданинг хизмати жуда катта. У, А. Пушкин, М. Лермонтов, В. Маяковский, Шекспир, Гёте, Мицкевич, Шевченко, Н. Тихонов, Нозим Ҳикмат, И. Чавчавадзе, А. Исаакян, С. Вурғун, Маҳтумқули ва бошқа кўпгина адибларнинг бир қанча асарларини ўзбек тилига таржима қилди.

Мақсуд Шайхзода ўз ижоди билан чуқур интернационал совет ёзувчиси эди.

Шарқ классик адабиётини жуда яхши билган Мақсуд Шайхзода Алишер Навоий ижодининг йирик тадқиқотчиларидан бири бўлди. Кейинги йилларда у улуғ ўзбек шоирининг бадиий маҳоратини тадқиқ қилишга доир монография яратиш устида иш олиб борди. Мақсуд Шайхзода ҳозирги замон ва классик адабиётнинг актуал проблемаларига бағишлаб юзлаб илмий мақолалар ёзди.

Партия ва ҳукумат коммунист ёзувчи Мақсуд Шайхзоданинг ижодий хизматларига юксак баҳо бердилар. У «Ҳурмат белгиси» ордени, медаллар ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Атоқли совет ёзувчиси ва олим Мақсуд Шайхзода хотираси қалбимизда абадий сақланиб қолади.

Ш. Р. Рашидов, Ё. С. Насриддинова, Р. Қ. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, И. Г. Анисимкин, Н. Г. Ляшченко, М. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдураззоқов, С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов, А. С. Абдалин, Р. Х. Абуллаева, Ш. Ш. Абдуллаев, С. О. Азимов, Ойбек, Д. Ойmурзаев, Х. А. Асомов, В. А. Архангельский, Р. А. Аҳмедов, М. Я. Ашрафи, Р. Н. Бобожон, С. П. Бородин, Ш. Бурхонов, Г. А. Габрнельянц, Х. У. Ғуломов, А. Х. Жабборов, З. И. Есенбоев, М. А. Зоидов, В. И. Зоҳидов, С. К. Зиёдуллаев, Зулфия, С. Эшонтўраева, Т. Н. Қори-Ниёзов, А. П. Қаюмов, М. Қ. Қориев, Л. П. Қаюмов, А. К. Қаҳҳор, В. А. Костиря, И. В. Марцинюк, М. З. Мирзаҳмедов, Мирмуҳсин, И. М. Мўминов, А. Мухтор, Ғ. Н. Нажимов, Ҳ. Назир, Ш. Н. Ниёзов, Ю. Ражабий, З. Р. Раҳимбобоева, И. А. Раҳим, О. С. Содиқов, П. И. Садименко, Т. А. Саримсоқов, Р. С. Саҳибоев, Г. Севунц, К. М. Симонов, И. О. Султонов, У. Тансиқбоев, А. А. Удалов, Уйғун, Л. А. Файзиев, Р. Файзий, А. Р. Хўжаев, О. Хўжаев, Э. Т. Шайхов, М. И. Шевердин, С. Шермухамедов, К. Ё. Ёрматов, К. Н. Яшин.

М. ШАЙХЗОДАНИ ДАФН ЭТИШ

Тошкент меҳнаткашлари 20 февралда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мақсуд Шайхзода билан чуқур қайғу ичра видолашдилар.

Марҳумнинг жасади солинган тобут Алишер Навоий номли театрга қўйилган эди. Ўзининг кучи, ёрқин талантини халққа бағишлаган М. Шайхзода билан видолашмоқ учун корхона ва муассасалар коллективларининг вакиллари, студентлар, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари келишди. Мақсуд Шайхзоданинг кўпгина қардош республикалардан Тошкентга келган адабиётчи дўстлари тобут ёнида бошларини қуйи солиб турдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидан, республика Олий Советн Президиуми ва Министрлар Советидан, министрликлар, ижодий союзлар ва ташкилотлар, ўқув муассасаларидан келтирилган гулчамбарлар олиб кирилади.

Мотам маросими Чиғатой қабристонига йўл олади. Бу ерда бўлган митингни дафнни ташкил этиш ҳукумат комиссиясининг раиси Р. Н. Нишонов очди. Митингда сўзга чиққан кишилар Мақсуд Шайхзоданинг ўзбек совет адабиётини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган зўр санъаткор эканлиги тўғрисида, унинг таниқли олим, педагог, саҳий қалб эгаси ва жўшқин инсон эканлиги ҳақида гапирдилар.

...Марҳумнинг жасади солинган тобут қабрга туширилади. Мотам оҳанглари янграйди. (ЎзТАГ).

Лимонзорда

Ранго-ранг очилиб ётган анвойи гулларнинг муаттар ҳиди димоққа урилади. Ҳосилини кўз-кўз қилаётган лимон, апельсинларни айтмайсизми? Ҳозир пишиб етилган. Ён томондаги узум бошлари биллурдай товланади.

Қишда ҳам ёздай яшнаб гулларини, меваларини кўз-кўз қилиб турган бу ер Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз теплица комбинатининг цитрус ўсимликлари бўлими.

Катта секция ўртасидаги йўлканинг икки четида цитрус ўсимликлари гуркираяпти. Ҳар туп лимон дарахтида 200 дан зиёд ҳосил бор. Гулчи Зайниддин ака шу ерда. У шаҳарликларга совға тайёрлаяпти. Унга шогирди Ғиёсиддин кўмаклашяпти...

Зайниддин ака ўз хўжалигидаги ишлар билан бизни бирма-бир таништирар экан, цитрус ўсимликларидан олинаётган ҳосил ҳар қачонгидан мўллигини хурсанд бўлиб сўзлайди.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Ҳар куни бу ердан шаҳарга гул, лимон жўнатиб турилади. Шу кунгача шаҳарликлар 7000 дона лимон, қанчадан-қанча апельсин олишди.

—Бизнинг лимон узоқ жойлардан келтирилаётган лимонлардан шу билан фарқ қиладики,—дейди гулчи боғбон, — биз аҳолига янгилигида етказиб берамиз. Лимон, апельсин билан бирга шаҳар дўконларига 4500 тувак турли-туман гуллар ҳам жўнатилди. Шаҳарликлар биз етиштираётган Африканинг чиройли «Цинерария», «Цикламен», «Аспарагус», «Солянум», «Притулла» каби гулларни севиб олишаяпти.

— Мана қаранг,— у бир тувакда қизғиш тусда очилган гулни кўрсатди,—бу «Цинерария» навли гул. Ахир бу юз товланиб очилиб турган гулни ким ёқтирмайди, дейсиз.

Шаҳарликлар ҳозиргача 1500 тувак «Цинерария», 500 тувак «Цикламен», 2000 тувак «Солянум», 2500 тувак «Геран», «Бегония», «Аскаранус», «Гвоздика», «Традисканция» навли гуллар олдилар.

Бу йил лимон мўл бўлди. Унинг ҳар тупидан 400 донага етказиб ҳосил олиняпти. Бу — белгиланганидан анча кўпдир.

Бурноғи йилги бир воқеа эсимизда. Ўша йилнинг октябрь ойида цитрус ўсимликлари ёнидаги бир секцияда помидор етиштирилар эди. Бу йил-чи? Бу йилги манзара ўзгача. Ўтган йили помидор ўрнига ўтқазилган 50 туп лимон дарахти ўз мевасини кўрсатди. Ҳар тупида ҳозир 200—250 тагача ҳосил бор. Бу ерда секция ораларига «Занзимар» ҳамда «Хиякуми» навли хурмо дарахтлари экилиб, текис кўкартириб олинди. Дастлабки хурмо дарахтларидан нишона ҳам олинди.

— Хурмо ҳақида шундай савол туғилиб қолиши мумкин, — дейди Зайнитдин ака Фахритдинов,— хурмо дарахтлари бор-йўғи 16 даражали совуққа чидайди. Тошкентда совуқ бундан ҳам ошади. Бизда кун совуқ бўлган даврда очиқ ҳаводаги дарахтларни икки томондаги секциядан чиқиб турган иссиқ ҳарорат совуқдан сақлайди.

Цитрус ўсимликлари секциялари бу йил яна кенгаяди. Помидор етиштирилаётган иккита секция ўрнига қўшимча лимон кўчатлари ўтқазилади. Шундай қилиб колхозда цитрус ўсимликлари янада кўпаяди.

И. РУСТАМОВ,

ЯНГИ ТОШКЕНТНИ БУНЁД ЭТАМИЗ

ЛЕНИН орденли «Главкиевстрой» бинокорлари бунёд этган кўркам квартираларда ҳозир ҳамшаҳарларимиз истиқомат қиляпти. Бу йил украиналик қардошларимиз яна кўплаб турар-жой биноларини қўлдан чиқаришади. Ҳозир улар Улуғ Октябрнинг шонли юбилейи шарафига ўзаро мусобақалашиб қурилиш суръатига-суръат қўшмоқдалар. Суратда: илғор қурувчилардан Л. Маковский, (чапдан) Н. Кича, П. Карихоненко ва А. Аникеенко ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ПАРРАНДАЧИЛАР АҲДИ

Беш йилликнинг биринчи йилини фабрика коллективи ажойиб меҳнат ютуқлари билан якунлашди. Улар давлатга 9 миллион 100 минг дона тухум етказиб бердилар. Парранда гўшти сотиш плани эса 135,7 процент қилиб адо этилди. Давлатга 1700 центнер ўрнига 2310 центнер парранда гўшти топширилди.

Беш йилликнинг иккинчи йили шонли Ватанимизнинг 50 йиллик тўйига тўғри келмоқда. Тўйга тўёна билан бориш халқимизнинг азалий одатига айланган. Шунинг учун ҳам барча совет кишилари қатори фабрика паррандачилари улуғ тўйни, Ватанимизнинг ярим асрлик буюк санасини муносиб кутиб олиш учун муносиб тўёна тайёрлаш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил Оржоникидзе районидаги Тошкент паррандачилик фабрикасининг азамат коллективи 13 миллион 800 минг дона тухум, 350 тонна парранда гўшти ишлаб чиқаришни мўлжалламоқда. Бундан ташқари фабрикадаги сертухум товуқлардан олинаётагн тухумдан 2 миллион 214 мингтасини бошқа паррандачилик фабрика ва фермаларига етказиб беришлари, фабрика инкубаториясида эса 858 мингта жўжа очиришлари керак. Ана шу ишларнинг ҳаммасини коллективнинг ажойиб, меҳнатсевар кишилари бу юбилей йилига бизнинг совғамиз дейишаяпти.

Миллион-миллион дона тухум, тонна-тонна гўштларни етиштириш йўлида фабриканинг катта коллективи шу кунларда шараф билан меҳнат қилишаяпти, бир қанча янгиликларни синаб кўришаяпти, кам маблағ сарфлаб, кўпроқ маҳсулот олишни кўзлашаяпти.

Фабрикада Ўрта Осиёда биринчи марта механизациялашган экспериментал цех синовдан ўтаяпти. Бу цехнинг ўз номидан кўриниб турибдики, янги цехдаги барча процесслар механизациялаштирилган.

Янги экспериментал цехда клеткаларда 28 минг бош товуқ боқилади. Илгари ана шунча товуқни боқиш учун 6 та цех керак эди. Эндиликда эса илгари 5 минг товуқ боқиладиган бир цехнинг ўзини бироз реконструкция қилиниб 28 минг товуққа мослаштирилди. Бундан ташқари илгари ҳар бир цехдаги 5 минг товуқни бир киши парвариш қилиб, буни устига деярлик ҳамма ишларни қўл билан бажарарди. Эндиликда эса янги цехда фақатгина Сония Артомонова билан Раҳима Бойтўраеванинг ўзи меҳнат қилмоқда. Цехда товукларга озуқа, сув бериш, уларнинг тухумини йиғиштириш каби ҳамма ишлар механизациялаштирилган.

Янги цехнинг энг катта афзалликларидан яна бири шундаки, эски усулда боқилаётган товуқлардан олинаётган тухумга нисбатан бу цехда икки марта кўп тухум олинмоқда. Оддий усулда боқилаётган товуқларнинг ҳар 100 тасидан бир кунда 30—35 та тухум олинаётган бўлса, бу цехда шунча товуқдан 60—65 та тухум олинмоқда. Янги цехда боқилаётган товуқлардан олинаётган тухумлар тозалиги, сифатлилиги билан эски цехларда боқилаётган товуқлардан олинаётган тухумларга нисбатан ҳар бир донаси фабрикага 3—3,5 тийиндан фойда бермоқда.

Фабрикада шунга ўхшаш амалга оширилаётган янгиликлар жуда кўп. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш, ўзлари боқаётган товуқлардан кўплаб тухум олиш, фабрикада тухум берадиган она товуқларни кўплаб етиштириш йўлида меҳнат қилаётган ажойиб кишилар жуда кўп.

Товуқбоқарлардан Г. Лисовская, Р. Иминова, Е. Усмонова (инкубация цехида) Г. Бўрибекова, жўжа ўстирадиган цех бошлиғи Р. Ҳамидов, экспериментал цех бошлиғи Николай Харитонович Кан ўртоқлар фабриканинг фахри ҳисобланадилар.

— Фабрикамизнинг келажаги янада порлоқ, — дейди фабрика директори ўртоқ Карим Икромов,—беш йилликнинг охирига бориб коллективимиз ҳар куни 100 минг дона тухум ишлаб чиқаради. Планда кўзда тутилган даражага етиш учун ҳозирдан пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз.

Дарҳақиқат, фабрика беш йилликнинг охирига бориб бир йилда 36 миллион дона тухум етказиб бериш қувватига эга бўлиши керак. Бунинг учун тухум берадиган товуқлар сонини 200 мингдан ошириш лозим. Эски цехлар ўрнида янги типдаги клеткаларда товуқларни парвариш қилишга, ҳамма цехларни тўла механизациялашган цехларга айлантириш талаб этилади.

Лекин, ана шу фабрика коллективининг пландаги рақамларни рўёбга чиқаришлари учун мавжуд 140 гектарлик территория торлик қилаяпти. Фабриканинг кўзда тутилган мақсадларига эришиш учун камида уларнинг территориялари ҳозиргига қараганда 2 бараварга кенгайиши керак.

Цехларни ёритиш, инкубация цехини нормал ишлатиш, жўжалар боқилаётган цехларда нормал температура ва ҳавони сақлаш учун ҳар суткасига фабрикага 2000 киловатт соат электр энергия керак бўлади.

Фабрикага, ваҳоланки шу кунларда суткасига 1000 киловатт-соат электр энергия бериш планлаштирилган. Бу талабни тўла қондиришни сўраб фабрика раҳбарлари бир неча марта Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлигига мурожаат қилдилар. Лекин, бу масала министрлик ва турли ташкилотлар ўртасида уёқдан-буёққа юриб, бирон натижа чиқмаётир. Худди шунга ўхшаш фабрикани арзон ёқилғи—газ билан таъминлаш масаласи ҳам пайсалга солинмоқда.

Агар тегишли ташкилотлар мавжуд камчиликларни тугатишда фабрикага ўз вақтида яқиндан ёрдам беришганда эди беш йиллик план режалари муваффақиятли адо этилган, кўплаб арзон гўшт ва тухум етиштириш имконияти туғилган бўлар эди.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

Мақсуд ШАЙХЗОДА

ТУШ

(«Дунё боқий» номли шеърлар дастасидан)

Бир туш кўрдим.
Тушимда гўё
Ўн саккиз яшар эканман.
Ёшгина ўсмир...
Сезишларим,
Кезишларим
Ўн саккизта баҳорни
Кўрган умр...
Ўн саккиз ёшимдаман, аммо ғалати.

Кўп кўрганман,
Кўп юрганман,
Кўплар билан учрашганман,
Қанча дўстдан ажрашганман.
Юрагим ўн саккиз яшар,
Аммо ғалати:
Эллик учда эканимни ақлим билади.

Инқилоблар арафаси
Туғилганман.
Ленин вафотин гўдакликда эшитиб,
Йиғлаётган модаримга қараб,
Йиғлаб-йиғлаб мен ҳам
Бўғилганман.
Беш йилларнн қуришларда,
Ватан учун урушларда
Этдим иштирок.
Ҳеч қайсидан тушимда
Тонмади идрок.
Нариманов пешанамдан ўпгани
Дилимга нақш бўлганди замонанинг
Муҳри сингари.
Эслар эдим кўришганим Горький билан,
Ота меҳри сингари.
Хотирамда эди қутлуғ дўстлигим
Ҳамид Олимжон билан.
Икромовнинг нутқларин эшитганим
Комсомоллик иштиёқи,
Дилу жон билан.
Елена Стасова билан хат битишганим...
Нозим Ҳикмат билан Бокуда
Тонгларни кутишганим
Фузулийнинг тўйида,
Ҳозар бўйида...
Заҳматлар-у азиятлар чекканим,
Ҳаволар айнаганда ҳам
Умид тухмин экканим —
Ёдда эди—тушда бу ҳодисалар.
Фикрим мундарижаси —
Ниманики десалар
Эсда эди барчаси.
Аммо, қалбим тушимда
Ўн саккиз яшар юрак эди.
Ҳа, бу ғоят ғалати
Бир эртак эди.
Қалбим ўн саккизу, ақлим эллик уч.
Омухта бўлгандек тажриба ва куч...

Лавҳалар ғойиб бўлди.
Мен уйғондим шу заҳот.
Қани, оҳ, шу таҳлит бўлсайди ҳаёт.

Лекин, йўқ!
Бу тушлар алдоқчи, ҳайҳот!
Алдоқчимн? Ким айтди?
Йўқ, унча эмас!..
Нимталаб бўлинсайди тушим иккига,
Ярми рост бўлар эди, ярми гумон.

Эллик фоиз йўқ гапу,
Эллик фоиз рост.
Негаким, эллик уч —
Чин ростакам сон,
Ўн саккиз эса —
Афсуски, ёлғон!
1963—1966 йиллар.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

МУҲИМ ҲИССА

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг Англияга қилган визити, деб ёзади машҳур инглиз сиёсий арбоби Зиллиакус, «Англия-Совет дўстлиги ва ҳамжиҳатлигини ривожлантириш ва мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшди ва айни маҳалда Европада ҳамда Узоқ Шарқда тинчлик ўрнатишга ҳалақит бераётган тўғаноқларни аниқлаб берди».

Совет ҳукумати бошлиғининг Англияга қилган сафари ғоят фойдали роль ўйнади, деган гапни инглиз жамоатчилиги ҳам, энг йирик сиёсий партиялар ҳам якдиллик билан айтмоқдалар. Бу визит Лондон газеталарининг даставвал унчалик умид билан қарамаган сиёсий обзорчилари кутганидан ҳам муваффақиятлироқ бўлиб чиқди, деса бўлади.

Тинч даврда иккала мамлакат ўртасидаги муносабатлар ҳеч қачон бу қадар яқин бўлмаган эди ва бу муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш истиқболлари ҳеч қачон бу қадар умидбахш бўлмаган эди, деган ва ҳамманинг оғзидан тушмаётган фикрга қўшилмасдан бошқа илож йўқ.

Аввало шу фикрнинг тўғрилигидан далолат берувчи факт шуки, А. Н. Косигиннинг Англия билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик ва тинч ҳамкорлик шартномаси тузиш тўғрисидаги таклифини Англия ҳукумати қабул қилди ва жамоатчилик буни қўллаб-қувватлади.

Иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорликка келганда шуни айтиш кераки, ҳар иккала ҳукумат ҳамкорликни узоқ муддатли асосга қуришга лозим бўлганлиги шу соҳада қўйилган янги қадам бўлди. Савдо кемачилиги тўғрисида тайёрланаётган шартнома билан консуллик конференциясининг ратификация қилинажаги муҳим аҳамиятга эга бўлиши мумкин.

А. Н. Косигин билан Г. Вильсон ўртасидаги музокараларда ҳозирги замон халқаро аҳволининг энг муҳим масалалари тилга олинди. Қўшма баёнотда ҳар иккала томоннинг халқаро кескинликни юмшатишга сидқидилдан интилаётганлигигина, иноқлик даражасигина ифодаланиб қолмай, шу билан бирга тинчликка олиб борувчи ана шу йўлдаги қийинчиликлар ҳам ўз ифодасини топди. Англияда чиқадиган «Сан» газетасининг фикрича, баёнотнинг ана шу қисми «одатда шундай ҳужжатларда бўлганига қараганда анча маънодор бўлиб чиққан».

Ғарбий Германия реваншизмининг бош кўтариш хавфини ҳисобга олганда Европада тинчликни таъминлаш масаласи алоҳида аҳамият касб қилади. Музокаралар вақтида бу масала асосий мавзулардан бири бўлди. Ҳар иккала мамлакат ҳукуматларининг бошлиқлари Европа хавфсизлигини таъминлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш проблемаларини муҳокама қилиш учун кенгаш чақириш фойдали бўлур эди, деган якдил бир фикрга келдилар.

Англия билан СССРнинг қуролсизланиш масаласидаги нуқтаи назарлари бир-бирига яқинлашиб қолди. Ҳар иккала томон самарали халқаро контроль остида ялпи ва батамом қуролсизланишга, шу жумладан ядро қуролини тақиқлашга ҳам эришишга интилаётганликларини таъкидладилар.

Визит пайтида Англия матбуоти Вьетнам масаласини тинч бартараф этиш мумкин бўлиб қолди, деган гапларни ёзган эди. Лекин америкаликлар Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилишни яна бошлаб юборганликлари бундай Умидларни чиппакка чиқарди. «Гардиан» газетаси таъкидлаб ёзганидек, АҚШ ҳукумати ўзининг шу иши билан «Шарқи-Жанубий Осиёдаги вазиятнинг йўналишини урушни тинимсиз кучайтиришдан тинчликни излаш сари буриб юбориш учун энг қулай келган имкониятни рад этди».

Урушни кучайтириш йўлида қўйилган янги қадам Англия жамоатчилигини ранжитиб қўйди. Лейбористлар ҳукумати АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясини кўр-кўрона қўллаб-қувватлаганлиги Англияга жуда қимматга тушди. «Санди Таймс» газетаси А. Н. Косигин визитига якун ясаб, шуни ҳақли равишда таъкидлаб ўтдики, Англия «совуқ уруш» давридан мерос бўлиб қолган кўр-кўрона фикр юритиш формасидан воз кечгани тақдирдагина у халқаро ишларга ўз таъсирини ўтказа олиши мумкин».

БОНН ҚАЙСАРЛИК ҚИЛМОҚЧИ

Атом қуролининг бошқа давлатларга бирон-бир формада тарқалиб кетиши йўлига тўсиқ қўя оладиган халқаро шартноманинг тузилиши бутун дунёда тинчликни сақлаш ишида нақадар муҳим аҳамиятга эга бўлади деган гапни ҳозирги кунда бирон одамга тушунтириб ўтиришнинг ҳожати бўлмаса керак. Совет Иттифоқининг ташаббуси билан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси қабул қилган махсус қарорга мувофиқ, 18 мамлакатдан иборат қилиб тузилган ва 21 февралда Женевада ўз ишини бошлайдиган қуролсизланиш комитетининг диққат-маркази айни шу масалага қаратилган бўлади.

Бонннинг сиёсий доиралари ва матбуоти комитет иш бошлашидан анча аввалоқ бундай шартнома қабул қилинишига қарши жон-жаҳдлари билан кампания бошлаб юбордилар. Бунинг сабаби маълум: Чунки, бирон-бир тарзда ядро қуролини қўлга киритиб олиш умидини тарк этмаётган Бонн реваншчиларининг ҳамма режаларини бундай шартнома пучга чиқариб қўйиши мумкин. Шуни айтиш кераки, халқларнинг тинчликка интилиши бениҳоя кучайиб кетган ҳозирги пайтда атом қуролини тарқатмаслик принципига очиқдан-очиқ қарши чиқишга ҳеч ким журъат қила олмаса керак. Бонн ҳукумати ҳам бундай қилишга ботина олмаяпти. Бонн сиёсатдонлари шартнома тузиш йўлига ҳар қандай ғовларни қалаштириб ташлаш бобидаги ўз уринишларида турли-туман айланма воситалар ва найранглар ишлатмоқдалар.

Ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида лойиҳаси тузилаётган шартномага қарши олиб бораётган пропагандасида Бонн қандайдир «шартлар»ни шу лойиҳага киритиб қолишни ўзига асосий мақсад қилиб қўймоқда. Бонн реваншчилари шундай «шартлар» ёрдамида Ғарбий Германиянинг ғарбдаги «коллектив» атом кучларида — ҳоҳ «Европа атом кучлари», ҳоҳ «НАТОнинг атом кучлари» формасида иштирок этиш йўли билан атом қуролини қўлга киритишига туйнук қолдирмоқчи бўладилар. Масалан, Германия Федератив Республикаси ташқи ишлар министри Брандтнинг 12 февралдаги гўё «сиёсий жиҳатдан бирлашган Европа шу шартномага боғланиб қолмайди» деб айтган гапи ана шундан далолат бериб турибди. Бонн ҳукуматининг жарчиси бўлган Франкфуртер Альгемайне» газетасининг «шартнома» Ғарбий Германиянинг «НАТО атом стратегиясини планлаштиришда қатнашувига тўсқинлик қилмаслиги лозим» деган талаби ҳам шуни кўрсатиб турибди.

> ● Англия-Совет муносабатлари яхшиланади
> ● ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ РЕВАНШИСТЛАРИНИНГ ДАЪВОЛАРИ
> ● *АМЕРИКАНИНГ НАВБАТДАГИ НАЙРАНГИ*

Ғарбий Германия дипломатияси атом қуролини тарқатмаслик тўғрисида самарали шартнома тузилишини барбод қилиш мақсадида ғарбдаги баъзи бир давлатларга нисбатан қўпол шантаж ишлатиш методларидан ҳам қайтмаяпти. Чунончи, Германия Федератив Республикасининг таниқли сиёсий арбоби Роберт Маргулис яқинда: Башарти Англия шартномани имзолайдиган бўлса, унинг умумий бозорга кириши учун эшик ёпиб қўйилади,— деган гапни дангал айтди. Ҳақиқатан ҳам Вильсоннинг Боннга қилган ва куни кеча тамом бўлган визити вақтида шартнома тузиш масаласи муҳокама қилинди. Бинобарин, матбуот хабарларига кўра, Ғарбий Германия томони музокаралар вақтида агар Англия атом қуролини тарқатмаслик тўғрисида тузилажак шартномани ишлаб чиқиш пайтида «Бонннинг манфаатларини инобатга олса» шундай тақдирдагина Ғарбий Германия Англиянинг умумий бозорга кириш ниятини қувватлайди, деган маънода гапирган. Лекин Вильсоннинг гапларига қараганда у шартнома тузиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилишни Англиянинг умумий бозорга кириши тўғрисидаги масалага бирон-бир тарзда боғлиқ қилиб қўйишдан бош тортган.

Шартнома атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш имкониятларидан Ғарбий Германияни маҳрум қилиб қўйиб, унинг саноатини ривожлантиришни хавф остида қолдиради, деган тезис ҳам Бонн пропагандасида катта ўрин олмоқда. Ғарбий Германиядаги прогрессив немисларнинг тинчлик иттифоқи партияси бундай даъволарнинг сафсатадан бошқа нарса эмаслигини ҳозиржавоблик билан фош қилиб ташлади. «Саноат давлати бўлган Германия Федератив Республикасига ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома эмас, балки қуролланиш пойгаси оқибатида фан ва техникани менсимаслик чинакам хавф солмоқда», дейилади немислар тинчлик иттифоқининг баёнотида.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Ғарбий Германиянинг ядро қуролини тарқатмаслик шартномаси тузиш масаласидаги позицияси тўғрисида гапириб: «Ғарбий Германия ўзи хоҳлашидан ёки хоҳламаслигидан қатъий назар, у ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартномага қўшилишга мажбур бўлади. Биз Германия Федератив Республикасининг ядро қуроли олишига йўл қўймаймиз ва унинг ядро қуролига эга бўлиш имкониятини олмаслиги учун ҳамма чораларни кўрамиз»,— деб айтди.

БУЭНОС—АЙРЕСДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ

Аргентина пойтахтидаги миллий қаҳрамон генерал Сан—Мартин номидаги театрда шу кунларда ғайри табиий аҳвол ҳукм сурмоқда. Бу ерда 15 февралдан бери Америка давлатлари ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг фавқулодда учинчи конференцияси давом этмоқда. Маълумки бу маҳаллий ташкилотга Кубадан ташқари Латин Америкасининг ҳамма мамлакатлари ва АҚШ киради.

Министрлар Америка давлатлари ташкилотининг янги Устави лойиҳасини муҳокама қилмоқ ва бошқа бир қанча масалаларни, жумладан, Латин Америкасининг умумий бозори тўғрисидаги масалани қараб чиқмоқ учун Буэнос-Айресга тўпландилар. Бундан аввалги, яъни 1965 йил ноябрида Рио-де Жанейрода бўлиб ўтган фавқулодда конференцияда Америка давлатлари уставини ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилинган эди. Ўтган йили Панамада мажлис қилган махсус комиссия янги устав лойиҳасини тайёрлади. Ўша вақтдаёқ Латин Америкаси мамлакатлари билан Қўшма Штатлар ўртасида жиддий ихтилофлар борлиги маълум бўлиб қолган эди. Латин Америкаси мамлакатлари Америка давлатлари ташкилотини биринчи галда иқтисодий ҳамкорлик ташкилотига айлантиришни талаб қилиб чиққан бўлсалар АҚШ ҳарбий-сиёсий мақсадларга асосий эътиборни қаратмоқда. Кўп ойлар мобайнида турли нуқтаи назарларни «келиштириш» йўллари излаб кўрилди. Ихтилофлар сабабли фавқулодда конференцияни чақириш неча марталаб орқага сурилди.

АҚШ Америка давлатлари ташкилоти доирасида қуролли кучлар тузишга уриниб кўрди. Гўё қитъада тинчликни сақлаш учун зарур бўлиб қолган бундай жандармлар корпуси аслида Пентагон қўмондонлиги остида бўлиши ва исталган пайтда Латин Америкасидаги ҳар қандай мамлакатнинг ички ишларига қуролли йўл билан аралашиш учун фойдаланилиши мумкин бўлур эди. Табиийки, АҚШнинг бу нияти қитъадаги кўпчилик мамлакатларнинг кескин қаршилигига учради. Америкааро қуролли кучлар тўғрисидаги масала конференциянинг кун тартибига киритилган эмас. Лекин бундан АҚШ Доминикана халқининг революциясини бўғиб ташлаган жандармлар корпусга ўхшаш корпусни тузиш фикридан қайтгани йўқ. Америка дипломатияси Америкааро қуролли кучлар тузиш имконини очувчи қоидаларни янги уставга киритиб олишга тиришмоқда.

Латин Америкаси мамлакатлари эса Америка давлатлари ташкилотининг янги уставига молиявий ёрдам тўғрисидаги, савдо соҳасида, тенглик ҳақидаги, Латин Америкаси мамлакатларидан АҚШга етказиб берилаётган хом ашё материаллар ва озиқ-овқат товарларига адолатли нарх белгилаш тўғрисидаги конкрет қоидаларни киритишни талаб қилмоқдалар.

Америка давлатлари ташкилотининг уставига доир масалаларни ҳозир конференцияда делегация аъзолари муҳокама қилмоқдалар. Министрларнинг ўзлари эса, асосан, уларнинг фикрича, муҳимроқ проблема билан — Ғарбий ярим шар мамлакатлари президентларининг учрашувини тайёрлаш билан шуғулланмоқдалар. Улар кун тартибини ишлаб чиқишлари, учрашув ўтказиладиган жой ва вақтни белгилашлари лозим. Бундай учрашув ўтказиш фикрини ўз вақтида Аргентинанинг собиқ президенти Ильиа илгари сурган эди. Ўтган йили Колумбия, Чили, Венесуэла, Перу ва Эквадор ҳукуматлари шу таклифни қувватладилар.

Латин Америкаси мамлакатларининг ҳукуматлари президентларнинг кенгашида ўз мамлакатларидаги иқтисодий қолоқликни тугатиш йўлларини қидириб топиш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилмоқчилар. АҚШ бундай кенгаш ўтказилишига эътироз билдираётгани йўқ. Лекин АҚШ бу кенгашда Латин Америкаси мамлакатларида Америка капиталлари учун «қулай муҳит» яратиб берилишини ҳамма дардларнинг давоси» сифатида қаттиқ туриб ҳимоя қилишини аввал бошданоқ шама қилиб қўйди. Жумладан, Америка делегацияси Буэнос—Айресдаги конференцияда тарқатган меморандумнинг мазмуни ҳам шундан далолат бериб турибди. АҚШ, дейилади шу меморандумда, президентлар кенгашида Латин Америкасига солинадиган Америка капиталларига гарантия берилишини талаб қилади.

Буэнос-Айресдаги конференция Латин Америкаси мамлакатлари билан уларнинг Америка давлатлари ташкилотидаги катта шериги — Қўшма Штатлар ўртасидаги зиддиятлар кескинлашиб бораётган шароитда ўтаётганлиги равшан кўриниб турибди.

С. ИВАНОВ, А. РАЧКОВ, М. АРТЮШЕНКОВ. (ТАСС).

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Озодлик армияси жангчилари мажақ анган Америка бронетранспортери ёнида.
ТАСС фотохроникаси.

БУЗҒУНЧИЛАРНИНГ БАШАРАСИ ОЧИБ ТАШЛАНДИ

«ПРАВДА» РЕДАКЦИОН МАҚОЛАСИ ҲАҚИДА ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

Варшавада чиқадиган «Трибуна Люду» ва Чехословакияда чиқадиган «Рудо право», Лондонда чиқадиган «Морнинг стар» ва Римда чиқадиган «Унита», Венгриянинг «Непсабадшаг» газеталари ҳамда чет эл матбуотининг бошқа кўпгина органлари «Правда» Мао Цзэ-дун ва унинг группасининг Советларга қарши сиёсати тўғрисида» деган газетасининг редакцион мақоласининг тўла текстини ёки муфассал баёнини кўзга кўринарли ўринларда бермоқдалар.

Социалистик мамлакатларнинг газеталари ва прогрессив матбуот органлари «Правда» мақоласига Хитойда юз берган аҳволни чуқур марксистик анализ қилиниши деб баҳо бермоқдалар.

«Ленин раҳбарлари» ички ва халқаро пландаги жиддий муваффақиятсизликларини ниқоблашга қаратилган сиёсатлари билан халқаро революцион ҳаракат манфаатларига ва Хитой халқининг манфаатларига зарба бераяптилар», — деб ёзади Италия Коммунистик партиясининг «Унита» газетаси.

Польшанинг «Жиче Варшави» газетаси Мао Цзэ-дун ва унинг гуруҳининг марксизмга қарши сиёсати моҳиятини очиб ташлар экан, бу сиёсат КПСС ва бошқа коммунистик ва ишчи партияларига қарши, шунингдек Хитой Коммунистик партиясига қарши қаратилганлигини кўрсатиб ўтади. «Мао Цзэ-дун группаси анчадан бери КПССга ҳужум бошлаб, Хитой коммунистларининг оғзини беркитишга ҳамма чораларни кўриб келмоқда, чунки улар ўз хитойларида бўлаётганларни бошқа коммунистик партиялардаги аҳвол билан таққосламай туролмасдилар», — деб ёзади газета.

Инглиз меҳнаткашларининг газетаси «Морнинг стар» «Правда» мақоласидаги Мао Цзэ-дун гуруҳи Хитой халқи ва Хитой коммунистларини чексиз алдайолмайди, деган жойини таъкидлаб ўтади.

Буржуазия матбуоти Мао Цзэ-дун ва унинг группасининг Советларга қарши фаолиятидан ўз мақсадларида фойдаланиш мўлжалини бекитмаётир. АҚШнинг пойтахти Вашингтондан келаётган хабарлар у ерда Вьетнамдаги агрессиянинг бундан буёнги планларини ишлаб чиқишда Мао Цзэ-дун группасининг сиёсати тобора кўпроқ назарда тутилаётганлигидан далолат беради, чунки Пентагондаги стратегларнинг ҳисобларига кўра, бу сиёсат Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг Вьетнам халқига кўрсатадиган кўмагини тобора кўпроқ қийинлаштираб қўймоқда.

Баъзи бир кузатувчилар Пекин билан Вашингтон Вьетнам масаласида бир-бирлари билан келишишлари мумкин, деган хулосага келмоқдалар.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОНЛИКЛАР РУС ТИЛИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

РУС НУТҚИ ва русча қўшиқларни Ферозшох роуд Маданият уйидагина эмас, балки бошқа жойларда ва айниқса Деҳлидаги Рус тадқиқотлари институтида ҳам эшитиш мумкин. Совет ўқитувчиларининг аҳил коллективи бу ерда қисқа муддат ичида таълим беришни яхши йўлга қўйиш билан бирга, студентларнинг синфдан ташқари чиқишларини ҳам ташкил этишга муваффақ бўлди. Институтга кўпгина совет шоирлари, ёзувчилари, олимлари, Совет Иттифоқининг турли республикаларидан делегациялар келиб кетдилар. Яқинда рус тилини ўрганаётган студентлар Маданият уйида тантанали кеча ўтказдилар. Кечага тўплангандар рус қўшиқларини ижро этган йигит ва қизларни қизғин олқишладилар. Бу қўшиқларнинг баъзи бирларини совет ўқитувчиларининг ўзлари ёзган эди.

Деҳли университети ҳузурида очилган секцияда 250 студент рус тилини ўрганмоқда. Рус тили бир қанча университетларда ихтиёрий фан ҳисобланади. Ҳиндистондаги қарийб 40 шаҳарда Ҳиндистон-Совет дўстлиги жамиятлари ҳузурида очилган рус тили курслари ишлаб турибди. Масалан, Бомбайда 11 та, Калькуттада 5 та ана шундай группа бор. Деҳлидаги Совет Маданият уйида жуда кўп киши рус тилини ўрганмоқда.

ДЎСТЛАР РУС ТИЛИДА СЎЗЛАШМОҚДАЛАР. Ҳиндистон-совет иқтисодий ҳамкорлигининг ҳамма объектларида албатта ҳиндистонлик ёш мутахассисларни учратасиз. Улар рус тилида сўзлашадилар. Бу кишилар Совет Иттифоқида ўқиш ёки практикадан ўтиш шарафига муяссар бўлган бахтиёр ёшлардир. (Уларни бу ерда ана шундай деб атайдилар). Улар учун традицион инглиз тилини ўрганишнинг ҳожати йўқ. Улар совет инженерлари ва техниклари билан рус тилида сўзлашадилар. Традиция янгилик олдида чекинмоқда.

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК РУҲИ. Бхилаи ва Дера Дунда, Койяда ва Хардварда— хуллас совет кишилари ишлаётган ҳамма жойда дўстлик ва қардошлик вазияти барқарор бўлмоқда. Бадиий ҳаваскорлик ва спорт мусобақаларини советлар мамлакатидан келиб Ҳиндистон-Совет ҳамкорлиги объектларида ишлаётган ҳар бир мутахассислар коллективида учратасиз. Ҳиндистонликлар саҳнада совет кишиларининг чиқишларини қизғин олқишлаб кутиб олмоқдалар. Бу концертлар кўпинча мезбонлар ва меҳмонлар иштирокида қўйиб берилмоқда. Баъзан шундай ҳам бўладики, қорачадан келган ҳинд йигити шўх рус рақсига ўйинга тушади.

Қўшни посёлкаларда яшовчи кишилар рус рақсларини томоша қилиш ва қўшиқларини тинглаш учун яёв ўнлаб километр йўл босиб келадилар. Улар Совет мамлакати кишиларининг маданияти ва санъати билан оз-оздан бўлсада танишиш мақсадида бу ерга келмоқдалар. Улар Советлар мамлакатига нисбатан ўзларининг энг самимий ҳис-туйғуларини билдириб, унинг номини Бхилаи ва Тошкент билан боғламоқдалар.

Деҳли.

В. ОСИПОВ, ТАСС мухбири.

ПНОМ-ПЕНЬ (Камбоджа). Монивонг кўчаси Камбоджа пойтахтининг марказий магистралларидан биридир.
В. Харьков фотоси, ТАСС фотохроникаси.

МИСР—СЕНЕГАЛ ҚЎШМА АХБОРОТИ

ҚОҲИРА, 18 февраль. (ТАСС). Сенегал республикаси президенти Леопольд — Седар Сенгорнинг Бирлашган Араб Республикасига қилган бир ҳафталик визитига якун ясовчи қўшма ахборот бугун бу ерда эълон қилинди. Бу қўшма ахборотда Вьетнамдаги аҳвол «бутун дунёдаги тинчликка жиддий ҳавф туғдирмоқда»,—дейилади.

Президент Ж. А. Носир билан президент Л. С. Сенгор ҳозирги халқаро кескинликни «империализм, янги мустамлакачилик ва ирқчилик кучлари сиёсатининг оқибатидир, деб ҳисоблайдилар» дейилади қўшма ахборотда. Улар чет эл ҳукмронлигининг ҳамма кўринишларини қоралаб, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставига амал қилиш бутун дунёда тинчликни сақлаш ва халқларнинг тараққиётини таъминлаш ишига ҳисса қўшади, деб таъкидлайдилер.

Ахборотда иккала президент «Вьетнамда тинчлик ўрнатишнинг зарур шарти—ҳаво ҳужумларини тўхтатиш, Женева битими моддаларини амалга ошириш ва Вьетнам халқига ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини бериш» деб ҳисоблаганликлари ҳам таъкидланади.

Ахборотда Бирлашган Араб Республикаси билан Сенегал Африка Бирлиги ташкилотини мустаҳкамлашга ва Африка мамлакатлари ўртасида ҳар томонлама ҳамкорлик қилишга ёрдам беришга қарор қилганликлари таъкидлаб ўтилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ФУТБОЛ

ОЛИМПИАДАЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Ўтган дам олиш куни СССР Олимпиада терма командаси Японияда ўзининг биринчи учрашувини мамлакат миллий терма командаси билан ўтказди.

Ўйиннинг биринчи ярмида ҳисоб очилмади. Иккинчи таймнинг 20 минутида В. Мунтян совет футболчиларини олдинга олиб чиқди. Орадан 14 минут ўтгандан кейин эса Э. Абдураимов иккинчи тўпни киритди. Олимпиадачилар биринчи учрашувларини 2:0 ҳисобида ғалаба билан якунладилар.

«СОВЕТСКИЙ СПОРТ» ГАЗЕТАСИ СОВРИНИ УЧУН

«Советский спорт» газетаси соврини учун курашаётган командалар ўртасида бўлиб ўтган навбатдаги учрашувлар қуйидаги натижалар билан якунланди. Кутаисининг «Торпедо»си Ереваннинг «Арарат» футболчиларини 4:2 ҳисобида енгди. Ботумида оппоқ қор устида Минск динамочилари билан Одессанинг «Черноморец» футболчилари бахси белоруслар фойдасига 3:1 ҳисобида тугади. «Қайрат» Куйбишевнинг «Крилья Советов» командасини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратди.

ТЕРМА КОМАНДАНИНГ НАВБАТДАГИ УЧРАШУВЛАРИ

СССР терма командаси Белграддан Римга келди. Улар Италияда иккита ўртоқлиқ учрашувини ўтказадилар. Совет футболчилари 22 февралда Римда «Роми» командаси билан, 1 мартда эса Флоренцияда «Фиорентина» билан беллашадилар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55—Эшиттиришлар программаси, 18.00—Телевизион янгиликлар, 18.15—Кинофильм (болалар учун) 18.25—«Красная заря» фирмаси юбилей вахтасида, 18.45—Халқ номзодлари, 18.55—Утни ўзимизга қаратамиз (телевизион бадиий фильм).

20.20—Эртаги кун программаси ва эълонлар.

Ўзбек тилида: 20.30—Телевизион янгиликлар, 20.45—Сайловчилар клуби, 21.00—Концерт, 21.30—Инсон ва қонун, 22.00—Дадил қадам (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55—Эшиттиришлар программаси, 18.00—Чизма геометрия (сиртдан таълим олаётган студентлар учун ўқув программа), 18.50—Ватан ёки ўлим (бадиий фильм).

19.40—Теледнгиликлар (рус тилида).

19.50 дан—Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА—22/II да Мирандолина.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—21/II да Кутлуғ қон 22/II да Вероналик икки йигит.

КИНО

Уларни фақат юзидан танирдилар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «СПУТНИК», НАВОИЙ НОМЛИ (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда).

Ойи, мен солдатман —«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Эльбадаги учрашув —«ДРУЖБА» (1-залда тоқ соатларда, кундуз соат 4 ва кеч 8 да), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 11, кундуз 1 ва 3 да), «СПУТНИК» (кундуз 12 ва 4 да).

Туннель — «ФЕСТИВАЛЬ» (кундуз ва кечқурун).

Чақмоқтош— «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 00659. ИНДЕКС 64970. А. — 1804.